

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Narodowy Bank Polski
GP.WP.001.1.2022.1259.AD

Druk nr 2708

Warszawa, 5 października 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. b Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim w imieniu Rady Polityki Pieniężnej przekazuję

**- Międzynarodową pozycję inwestycyjną
Polski w 2021 roku**

przyjętą przez Radę 5 października 2022 r.

Z szacunkiem

(-) Adam Glapiński

NARODOWY
BANK POLSKI

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2021 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2021 r.

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

Synteza	4
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory	6
1.1. Narodowy Bank Polski	8
1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)	9
1.3. Sektor rządowy i samorządowy	11
1.4. Pozostałe sektory	12
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne	15
2.1. Aktywa zagraniczne	16
2.2. Pasywa zagraniczne	23
3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	32
3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych	32
3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych	33
4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne	35
5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów	37
5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	37
5.2. Aktywa zagraniczne	38
5.3. Pasywa zagraniczne	39
6. Aneks statystyczny	41
7. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu	64
Spis tabel	69
Spis wykresów	70

Synteza

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna jest zestawieniem statystycznym, które przedstawia stany zagranicznych aktywów i pasywów finansowych podmiotów krajowych na koniec danego okresu. Różnica pomiędzy wielkością aktywów i pasywów zagranicznych stanowi międzynarodową pozycję inwestycyjną netto, która informuje, czy dany kraj jest wierzycielem, czy też dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski za 2021 r. została przygotowana na podstawie danych przekazanych Narodowemu Bankowi Polskiemu przez rezydentów uczestniczących w obrotach z zagranicą. Do opracowania międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski za 2021 r. zostały wykorzystane dane dostępne na dzień 9 września 2022 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, była ujemna i wyniosła 1 038 mld zł, co oznacza, że Polska jest dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy. W porównaniu z 2020 r. ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna pogłębiła się o 12 mld zł, tj. o 1,1%. Na pogorszenie jej poziomu wpłynęły transakcje bilansu płatniczego (minus 16 mld zł), których nie zrekomensowały dodatnie różnice kursowe¹ i inne zmiany² (5 mld zł).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2021 r. wyniosła minus 39,6% i w stosunku do 2020 r. wskaźnik ten poprawił się o 4,3 punktu procentowego. Na jego poprawę wpłynął wzrost PKB w cenach bieżących o 12,1% w porównaniu z 2020 r. oraz pogłębienie się ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto o 1,1%. Relacja ta jest jednym ze wskaźników stosowanych przez Komisję Europejską do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej (The Macroeconomic Imbalances Procedure, tzw. Scoreboard). Próg orientacyjny dla tej relacji Komisja Europejska ustaliła na poziomie minus 35% PKB. Mimo że Polska od wielu lat przekracza ten próg, KE nie ocenia tego negatywnie z uwagi na korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto – istotną część pasywów zagranicznych stanowią inwestycje bezpośrednie. Pozytywnie należy ocenić również systematycznie zmniejszające się zadłużenie zagraniczne netto Polski, którego relacja do PKB na koniec 2021 r. wyniosła jedynie 9,5%. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności³ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 7,1% w Słowenii, 16,1% w Czechach, 45,3% na Węgrzech, do 95,9% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2021 r. wyniosła 39,4%.

Stan **polskich aktywów zagranicznych** na koniec 2021 r. wyniósł 1 548 mld zł, co stanowiło 59,1% PKB. W porównaniu z 2020 r. wartość polskich inwestycji za granicą zwiększyła się o 221 mld zł, tj. o 16,6%. Największy udział w aktywach zagranicznych mają oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego. Należności z tego tytułu na koniec 2021 r. wyniosły 674 mld zł, co stanowiło 43,5% całości aktywów zagranicznych. Wartość aktywów rezerwowych na koniec 2021 r. była wyższa o 94 mld zł, tj. o 16,3%, niż na koniec 2020 r. Na ich wzrost wpłynęły saldo transakcji bilansu płatniczego w kwocie 72 mld zł (głównie z tytułu skupu przez

¹ W 2021 r. waluta krajowa osłabiła się w stosunku do dolara amerykańskiego o 8,02% (tj. z 3,7584 PLN za 1 USD na koniec 2020 r. do 4,0600 PLN za 1 USD na koniec 2021 r.), natomiast w stosunku do euro umocniła się o 0,33% (tj. z 4,6148 PLN za 1 EUR do 4,5994 PLN za 1 EUR).

² Inne zmiany obejmują m.in.: różnice z wyceny, reklasyfikacje i storna.

³ W momencie sporządzania opisu nie było zrewidowanych danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w czerwcu 2022 r. W przypadku Polski prezentowane są zrewidowane dane.

NBP środków pochodzących z Unii Europejskiej) oraz dodatnie różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 22 mld zł. W pozostałych kategoriach bilansu płatniczego odnotowano również wzrost aktywów. Inwestycje bezpośrednie i pozostałe inwestycje wzrosły o 13,4%, tj. odpowiednio o 38 mld zł i o 39 mld zł. Inwestycje portfelowe i pochodne instrumenty finansowe wzrosły odpowiednio o 25 mld zł, tj. o 17,9% i o 24 mld zł, tj. o 79,8%.

Zobowiązania w stosunku do zagranicy na koniec 2021 r. wyniosły 2 586 mld zł, co stanowiło 98,6% PKB. W porównaniu z 2020 r. zagraniczne inwestycje w Polsce zwiększyły się o 232 mld zł, tj. o 9,9%. Dominującą pozycją w pasywach zagranicznych były inwestycje bezpośrednie, których udział na koniec 2021 r. wyniósł 50,8%. Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich ukształtowała się na poziomie 1 314 mld zł i zwiększyła się o 165 mld zł, tj. o 14,3%. O ich wzroście w głównej mierze zdecydowały napływ kapitału w wysokości 143 mld zł, w tym reinwestycje zysków (76 mld zł), napływ kapitału w postaci udziałów (19 mld zł) oraz napływ kapitału w postaci instrumentów dłużnych (48 mld zł). Ważną częścią polskich pasywów zagranicznych były inwestycje portfelowe. Stan zobowiązań z tego tytułu w 2021 r. wyniósł 534 mld zł, stanowiły one 20,7% pasywów zagranicznych i zmniejszyły się o 26 mld zł, tj. o 4,6%. Na spadek wartości tych inwestycji wpłynęło głównie ujemne saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 26 mld. W 2021 r. zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji zwiększyły się o 72 mld zł, tj. o 11,6%, i wyniosły 688 mld zł, co stanowiło 26,6% całości pasywów zagranicznych. Na wzrost tej kategorii istotnie wpłynęło dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 62 mld zł oraz dodatnie różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 10 mld zł.

Analizując pasywa zagraniczne z punktu widzenia ich stabilności, należy odnotować dominujący udział zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz długoterminowych instrumentów dłużnych, który na koniec 2021 r. wyniósł 81,9% pasywów zagranicznych. Tak wysoki udział stabilnego kapitału ogranicza potencjalny negatywny wpływ zaburzeń, które mogą towarzyszyć operacjom związanym z kapitałem krótkoterminowym.

Z punktu widzenia oceny międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ważna jest jej struktura walutowa. W aktywach zagranicznych na koniec 2021 r. największy udział miały waluty obce (84,4%), w tym euro (32,3%) i dolar amerykański (27,3%). W pasywach zagranicznych dominował polski złoty – 61,1% (co świadczy o zaufaniu zagranicznych inwestorów do polskiej gospodarki) oraz euro – 30,6%. Struktura walutowa aktywów zagranicznych, podobnie jak pasywów, w ostatnich latach jest stabilna i nie podlega istotnym zmianom.

Największe należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem aktywów rezerwowych NBP) koncentrują się w krajach Unii Europejskiej⁴, ich udział stanowił 69,2% tych należności. Podobnie sytuacja przedstawia się po stronie pasywów. Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) wobec krajów UE w 2021 r. stanowiły 80,8% ogółu tych zobowiązań. Tak silna koncentracja należności i zobowiązań zagranicznych wobec krajów UE świadczy o silnym powiązaniu polskiej gospodarki z gospodarkami krajów Unii Europejskiej.

⁴ Kraje Unii Europejskiej w opracowaniu obejmują 27 krajów (z wyłączeniem Wielkiej Brytanii).

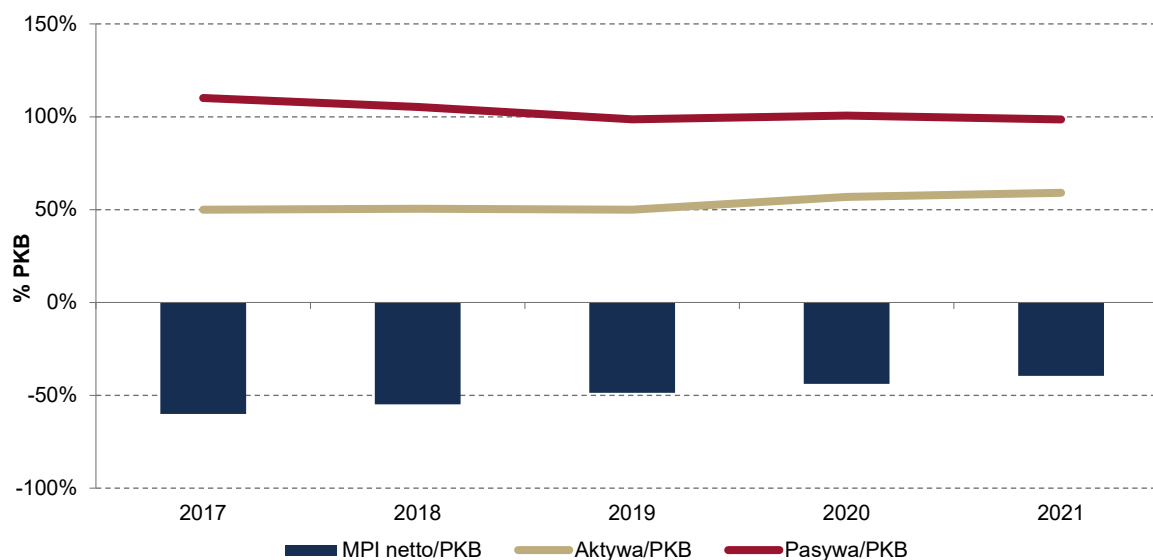
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto, na koniec 2021 r., była ujemna i wyniosła 1 038 mld zł. W porównaniu z 2020 r. pogłębiła się o 12 mld zł, tj. o 1,1%. Na jej poziom w 2021 r. wpłynęły:

- transakcje bilansu płatniczego, które pogłębiły ujemną wartość pozycji inwestycyjnej o 16 mld zł;
- różnice kursowe i inne zmiany⁵, które również zmniejszyły ujemną wartość o 5 mld zł.

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2021 r. wyniosła minus 39,6%; w 2020 r. wskaźnik ten wyniósł minus 43,9%. Od 2017 r. odnotowujemy systematyczną poprawę tego wskaźnika.

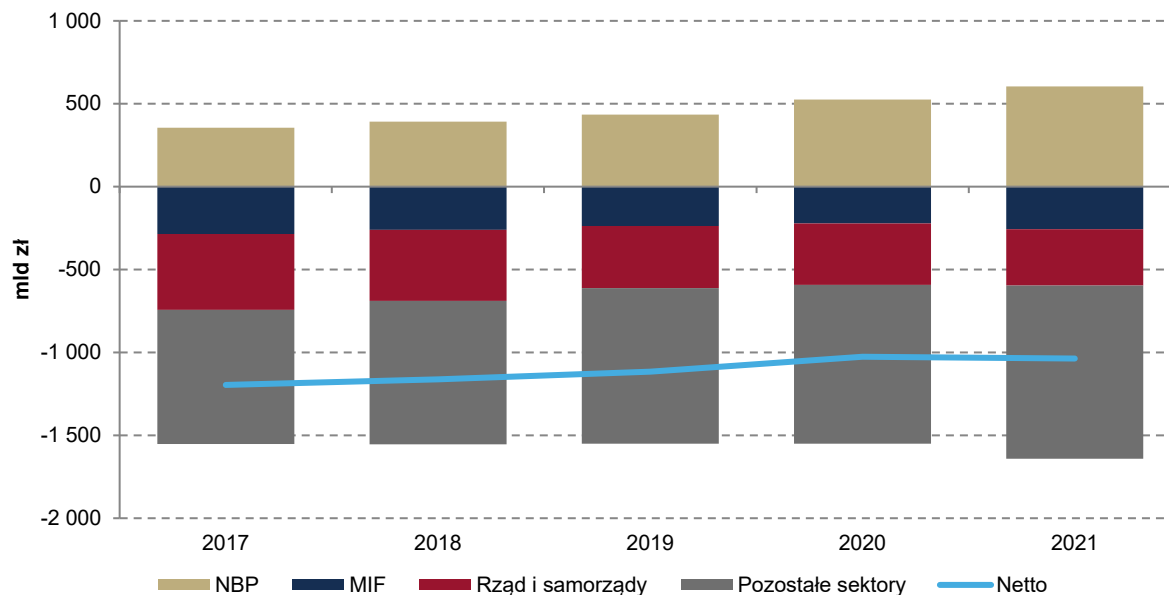
Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB

Jednym ze standardowych podziałów międzynarodowej pozycji inwestycyjnej jest jej analiza z perspektywy podziału na sektory.

⁵ Inne zmiany obejmują m.in.: różnice kursowe, zmiany z wyceny, reklasyfikacje i storna.

Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory

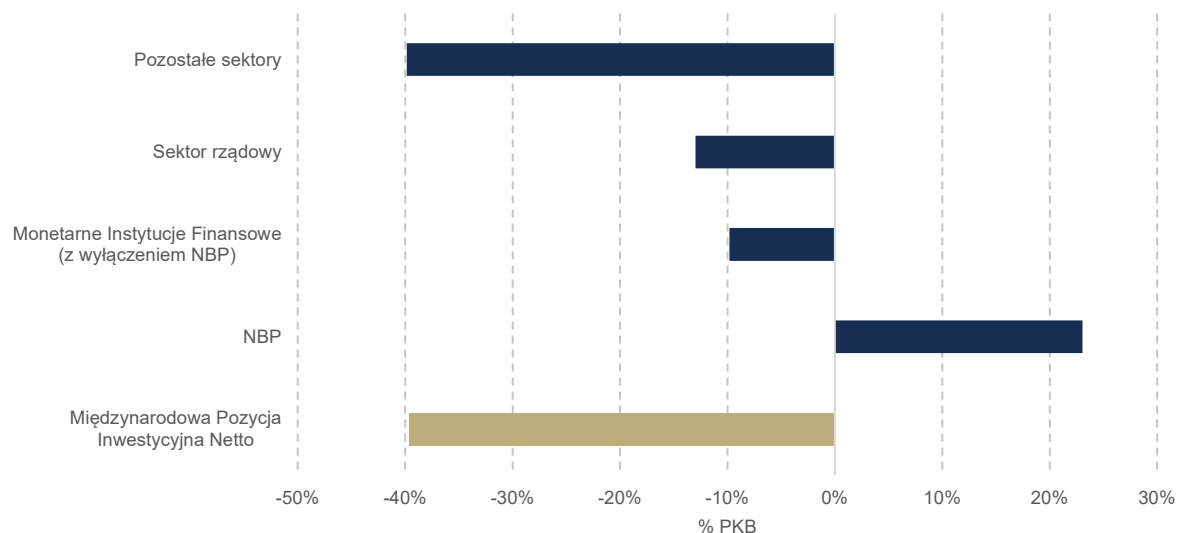

W 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, ujemną wartość międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto wykazały pozostałe sektory⁶ (1 045 mld zł), sektor rządowy (340 mld zł) oraz monetarne instytucje finansowe (257 mld zł). Tradycyjnie Narodowy Bank Polski miał dodatnią pozycję inwestycyjną (605 mld zł), co jest oczywiste z uwagi na jego rolę jako instytucji, która zgodnie z ustawowym mandatem, jest odpowiedzialna za aktywne zarządzanie rezerwami walutowymi.

Analizując wpływ poszczególnych sektorów na jej ogólny poziom w stosunku do PKB można zauważyć, że wszystkie sektory poza NBP mają ujemny wskaźnik.

⁶ Do kategorii pozostałych sektorów zaliczane są niebankowe instytucje finansowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe, gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2021 r. podziale na sektory w relacji do PKB

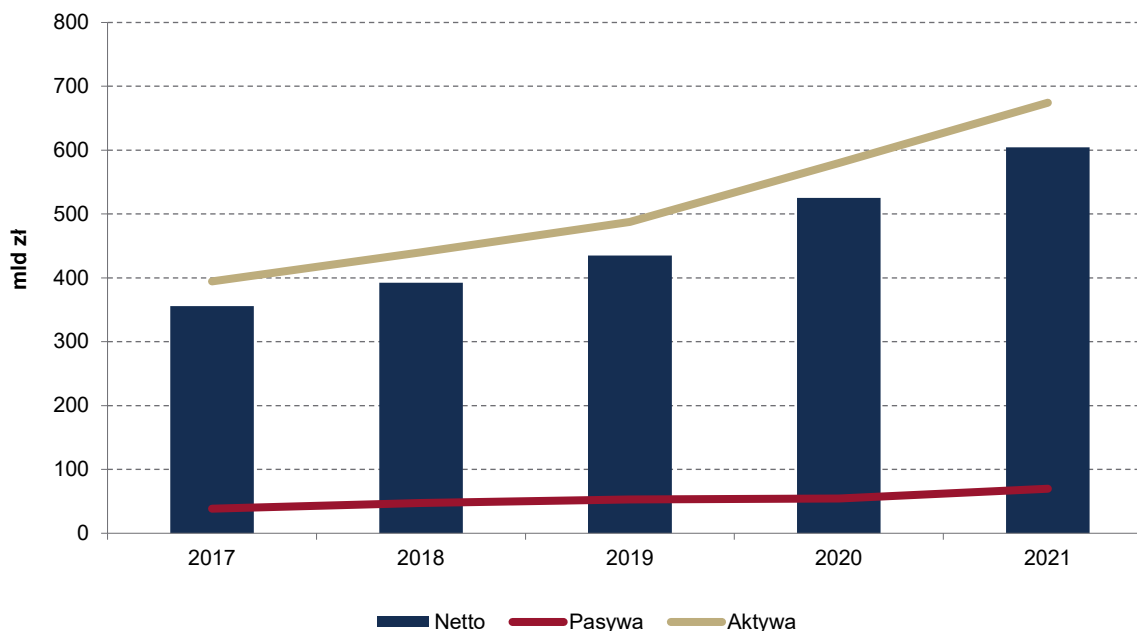

1.1. Narodowy Bank Polski

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto NBP na koniec 2021 r. była dodatnia i wyniosła 605 mld zł. W porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. odnotowano jej poprawę o 79 mld zł, tj. o 15,1%.

Głównym składnikiem aktywów zagranicznych NBP były oficjalne aktywa rezerwowe. Na koniec 2021 r. stan oficjalnych aktywów rezerwowych wyniósł 674 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. zwiększył się o 94 mld zł, tj. o 16,3%. Na wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych złożyły się dodatnie saldo transakcji w wysokości 72 mld zł oraz dodatnie różnice kursowe i inne zmiany w kwocie 22 mld zł. Saldo transakcji wynikało głównie z transakcji zrealizowanych na zlecenie klientów NBP (przede wszystkim zasilenia rachunku Komisji Europejskiej w NBP i operacji Ministerstwa Finansów związanych z obsługą długu zagranicznego), transakcji własnych dotyczących krótkoterminowych operacji *reverse repo* (zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży) oraz przeprowadzonej w III kwartale 2021 r. przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy alokacji SDR. Wzrostowi oficjalnych aktywów rezerwowych z tytułu krótkoterminowych transakcji *reverse repo* towarzyszyły wyższe zobowiązania zagraniczne NBP z tytułu transakcji *repo*. Przeprowadzane transakcje *reverse repo* i *repo* służą bieżącemu zarządzaniu płynnością aktywów rezerwowych oraz zwiększeniu ich dochodowości. W ramach alokacji Polska otrzymała 3,9 mld SDR (równoważność 21,9 mld zł), które z jednej strony zwiększyły stan środków w SDR stanowiących oficjalne aktywa rezerwowe, z drugiej strony wzrost zobowiązań z tego tytułu wobec MFW.

Wykres 4. Narodowy Bank Polski

Na pasywa zagraniczne, w wysokości 70 mld zł, złożyły się stany krótkoterminowych transakcji *repo* (36 mld zł) i środków na rachunkach nierezydentów w NBP (4 mld zł) oraz długoterminowe zobowiązania w wysokości 30 mld zł, wynikające z alokacji SDR.

1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)⁷

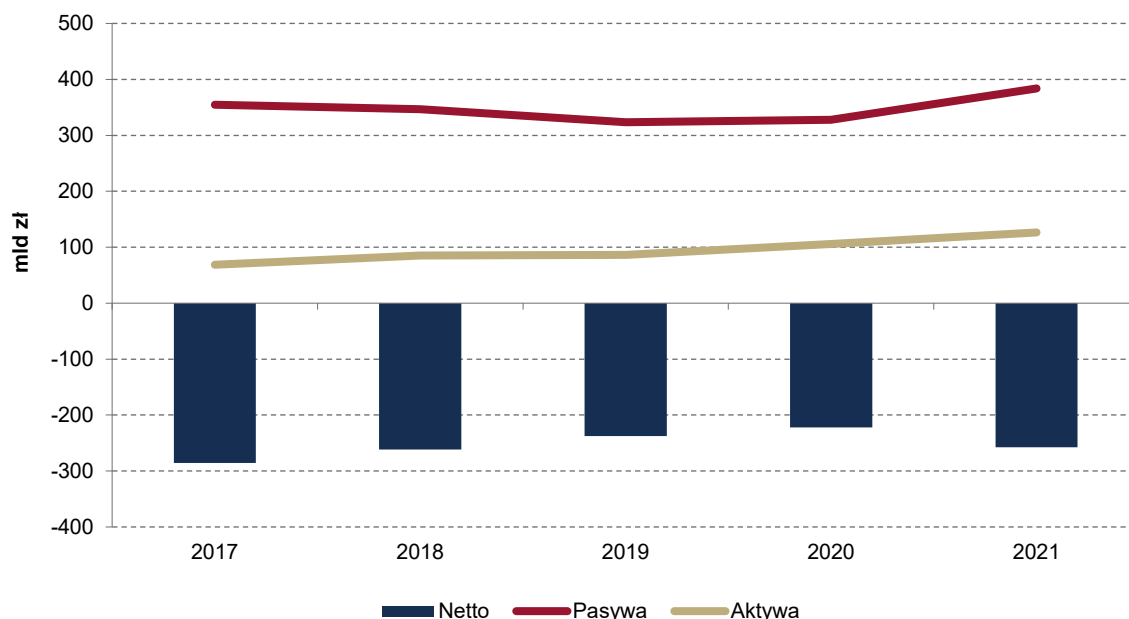
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto monetarnych instytucji finansowych (z wyłączeniem NBP) na koniec 2021 r., podobnie jak w poprzednich latach, była ujemna i wyniosła 257 mld zł. W porównaniu z końcem 2020 r. pogłębiła się o 35 mld zł. Na pogłębienie się ujemnej pozycji sektora bankowego wpłynął wzrost jego zobowiązań z tytułu inwestycji nierezydentów o 56 mld zł, tj. o 17,0%, podczas gdy wartość aktywów wzrosła o 21 mld zł, tj. o 19,5%.

Należności zagraniczne polskich banków na koniec 2021 r. wyniosły 126 mld zł. Największą część aktywów zagranicznych polskich banków (30,3%) stanowiły rachunki bieżące i depozyty – ich stan na koniec 2021 r. wyniósł 38 mld zł. Stan tej pozycji w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 12 mld zł, tj. o 43,8%. Znaczny udział w aktywach miały również kredyty udzielone przez sektor bankowy (21,7%), których stan na koniec 2021 r. wyniósł 27 mld zł i w porównaniu z 2020 r. wzrósł o 10,5%. Należności z tytułu inwestycji portfelowych stanowiły 21,2%, ich stan na koniec 2021 r. wyniósł 27 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zmniejszył się o 1 mld zł, tj. o 4,4%. Należności polskich banków z tytułu pozostałych aktywów zagranicznych (6,6%) w

⁷ Przez pojęcie monetarnych instytucji rozumiemy instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów i (lub) bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce na potrzeby bilansu płatniczego do MIF zalicza się banki.

porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 2 mld zł, tj. o 35,1%, i wyniosły 8 mld zł. Stan należności banków z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (18,1%) osiągnął 23 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 5 mld zł, tj. o 25,3%.

Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe

Zobowiązania zagraniczne sektora bankowego wyniosły 384 mld zł. Największą ich część (45,4%, tj. 174 mld zł) stanowiły zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji (głównie z tytułu kredytów otrzymanych przez banki oraz środków ulokowanych przez nierezydentów na rachunkach bieżących i depozytowych). Wartość zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przez polskie banki za granicą wyniosła 90 mld zł (w tym 49,1% to kredyty otrzymane w ramach grup kapitałowych), co stanowiło 23,4% całości pasywów zagranicznych sektora bankowego. Zobowiązania banków z tego tytułu w porównaniu z 2020 r. spadły o 6 mld zł, tj. 6,4%. Ulokowane przez nierezydentów środki na rachunkach bieżących oraz w postaci depozytów na koniec 2021 r. osiągnęły wartość 83 mld zł, co stanowiło 21,7% całości pasywów i w porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 7 mld zł, tj. o 8,5%. Zarówno spadek kredytów jak i wzrost depozytów wynikał z transakcji bilansu płatniczego. W 2021 r. polskie banki spłaciły o 7 mld zł więcej kredytów, niż wykorzystywały nowych, natomiast nierezydenci ulokowali o 5 mld zł więcej na rachunkach w polskich bankach.

Na stan pasywów sektora bankowego wpłynęły również zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich, których wartość na koniec 2021 r. wyniosła 96 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 35 mld zł, tj. o 57,1%. Wzrost ten był wynikiem przede wszystkim zmian wyceny.

Zobowiązania z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2021 r. wyniosły 83 mld zł. W porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 17 mld zł, tj. o 24,9%. Wartość akcji polskich banków posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 35 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 16 mld zł, tj. o 88,1%,

w wyniku dodatnich innych zmian (14 mld zł) oraz dodatniego salda transakcji bilansu płatniczego (2 mld zł). Wartość papierów dłużnych wyemitowanych przez polskie banki posiadanych przez nierezydentów osiągnęła 48 mld zł i w porównaniu z 2020 r. pozostała na zbliżonym poziomie.

1.3. Sektor rządowy i samorządowy

Ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto sektora rządowego i samorządowego w porównaniu z 2020 r. poprawiła się o 31 mld zł, tj. o 8,3%, i na koniec 2021 r. wyniosła 340 mld zł.

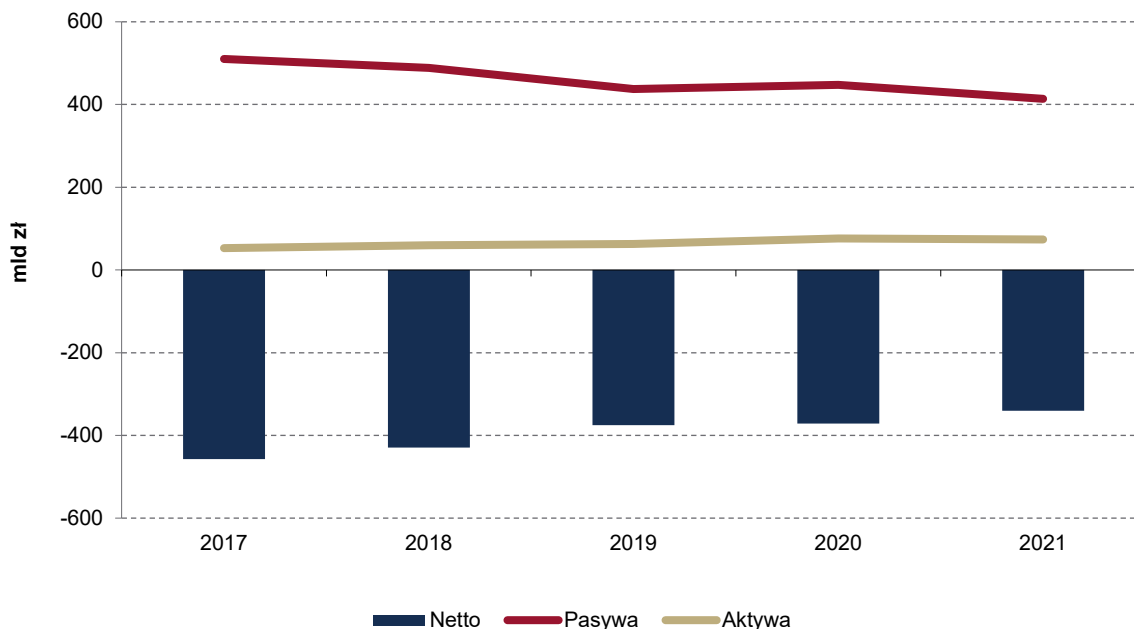
O jej poziomie zadecydowały spadek pasywów zagranicznych o 33 mld zł i wyniosły one 414 mld zł na koniec 2021 r. W strukturze pasywów zagranicznych sektora rządowego i samorządowego dominowały dwa instrumenty: papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa (66,5% pasywów zagranicznych rządu) oraz długoterminowe kredyty otrzymane (32,1% pasywów). Zadłużenie zagraniczne z tytułu długoterminowych papierów dłużnych zmniejszyło się o 61 mld zł, tj. o 18,1%. Łączna wartość obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych zarówno na rynek krajowy, jak i na rynki zagraniczne, posiadanych przez nierezydentów na koniec 2021 r. wyniosła 275 mld zł, z czego 58,6% to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych. Wartość obligacji Skarbu Państwa nominowanych w walutach obcych, posiadanych przez nierezydentów w stosunku do końca 2020 r. zmniejszyła się o 32 mld zł, tj. o 16,6%, i na koniec 2021 r. wyniosła 161 mld zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim z terminowego wykupu obligacji, który przewyższył wartość nowej emisji. Wartość obligacji Skarbu Państwa nominowanych w polskich złotych posiadanych przez nierezydentów zmniejszyła się z 143 mld zł na koniec 2020 r. do 114 mld zł na koniec 2021 r. Oznacza to, że zagraniczni inwestorzy portfelowi zmniejszyli w 2021 r. wartość swojego portfela obligacji SP wyemitowanych na rynku krajowym o 29 mld zł, tj. o 20,2%.

Stan zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 30 mld zł, tj. o 29,0% i na koniec 2021 r. osiągnął poziom 133 mld zł. Wzrost ten był wynikiem dodatniego salda transakcji bilansu płatniczego w wysokości 30 mld zł, głównie z tytułu pożyczki otrzymanej z Komisji Europejskiej w ramach pomocy SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency).

Aktywa zagraniczne sektora rządowego i samorządowego na koniec 2021 r. wyniosły 69 mld zł. Obejmują one między innymi udziały rządu w międzynarodowych organizacjach finansowych (14 mld zł), udzielone kredyty handlowe (22 mld zł) oraz pozostałe należności (31 mld zł). Na pozostałe aktywa sektora rządowego składają się należności od Komisji Europejskiej⁸ (KE) z tytułu nierozliczonych transferów oraz należności z tytułu niespłaconych kredytów udzielonych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Należności polskiego rządu z tytułu należności od KE wyniosły 25 mld zł. Wierzytelności z tytułu niespłaconych kredytów od kilku lat pozostają na poziomie 6 mld zł.

⁸ Zgodnie z międzynarodowymi standardami statystycznymi i szczegółowymi zaleceniami Eurostatu, transfery unijne powinny być rejestrowane w bilansie płatniczym w ujęciu memoriałowym. Dotychczas transfery unijne w bilansie płatniczym były rejestrowane zgodnie z zasadą kasową. W metodzie kasowej wydatki były ujmowane w momencie, kiedy pieniądze z Komisji Europejskiej wpływały na rachunek Ministerstwa Finansów utrzymywany w Narodowym Banku Polskim. Zmiana metody ujmowania środków unijnych w bilansie płatniczym z kasowej na memoriałową spowodowała konieczność rejestracji należności polskiego rządu od Komisji Europejskiej.

Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy

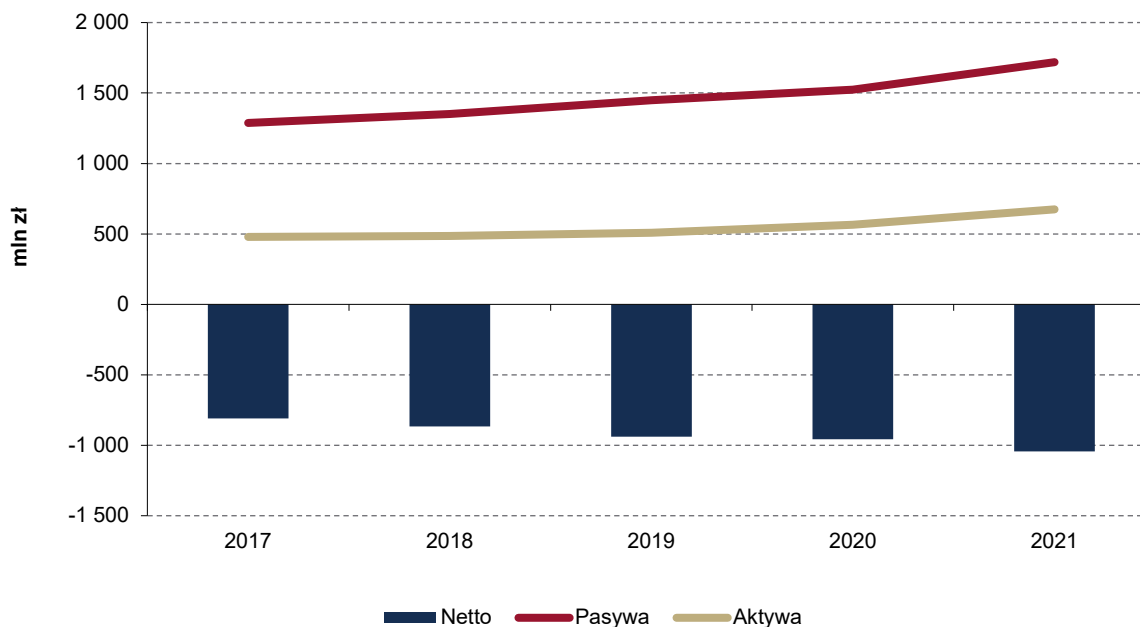
1.4. Pozostałe sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna pozostałych sektorów na koniec 2021 r. była ujemna i wyniosła 1 045 mld zł, w porównaniu z 2020 r. pogłębiła się o 87 mld zł. O poziomie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto pozostałych sektorów zdecydowały wysokie pasywa zagraniczne (prawie trzykrotnie wyższe niż aktywa zagraniczne). Pasywa zagraniczne pozostałych sektorów w 2021 r. zwiększyły się o 195 mld zł, tj. o 12,8%, i na koniec roku osiągnęły wartość 1 719 mld zł. W tym samym czasie aktywa zagraniczne pozostałych sektorów zwiększyły się o 108 mld zł, tj. o 19,1%, a ich stan wyniósł 674 mld zł.

Pasywne inwestycje bezpośrednie stanowiły 70,9% zobowiązań zagranicznych pozostałych sektorów. Ich stan na koniec 2021 r. wyniósł 1 218 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 130 mld zł, tj. o 11,9%. Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych wzrosła o 83 mld zł, tj. o 12,2%, i na koniec 2021 r. wyniosła 768 mld zł. Instrumenty dłużne (głównie kredyty i pożyczki otrzymane) zwiększyły się o 46 mld zł, tj. o 11,5%, i stanowiły 36,9% zobowiązań podmiotów powiązanych kapitałowo (450 mld zł).

Pasywa z tytułu inwestycji portfelowych, pozostałych inwestycji i pochodnych instrumentów finansowych tego sektora łącznie wyniosły 501 mld zł i stanowiły 29,1% całości pasywów, z tego 68,9% przypada na podmioty niefinansowe. Złożyły się na nie:

Wykres 7. Pozostałe sektory

Stan pozostałych inwestycji (głównie otrzymane kredyty i pożyczki oraz kredyty handlowe) na koniec 2021 r. wyniósł 306 mld zł i zwiększył się o 32 mld zł, tj. o 11,6%. Wzrost ten spowodowały głównie podmioty niefinansowe, które zwiększyły swoje zadłużenie z tego tytułu o 26 mld zł, natomiast podmioty finansowe zwiększyły je o 6 mld zł. Głównymi dłużnikami z tego tytułu nadal były podmioty niefinansowe, których udział wyniósł 75,8% i osiągnął poziom 232 mld zł.

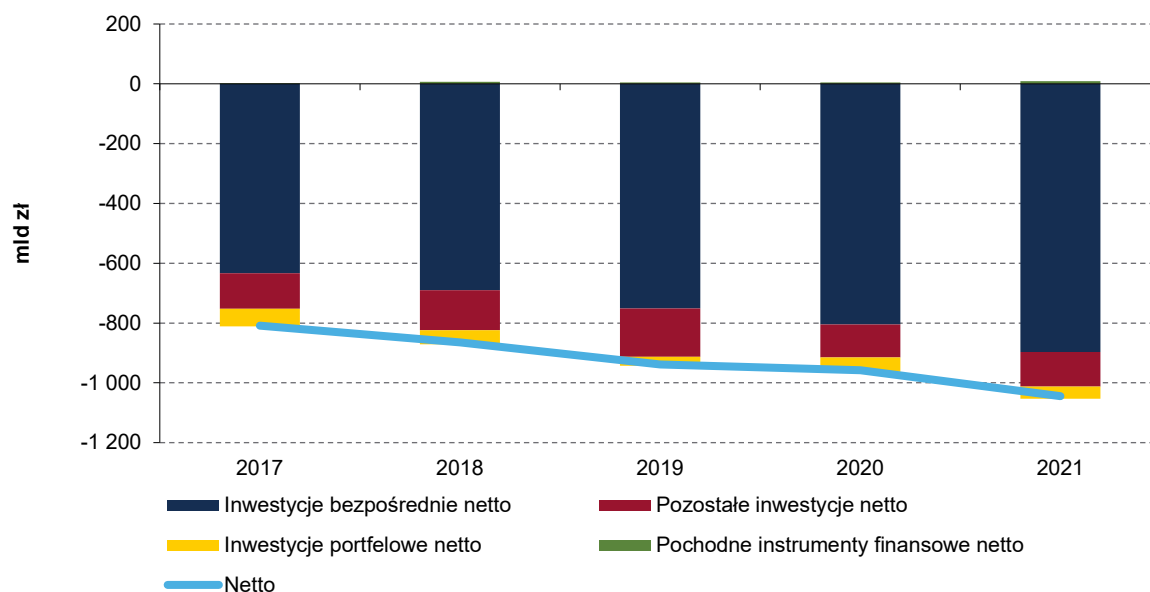
W inwestycjach portfelowych tego sektora, nierezydenci mieli w swoim portfelu papiery wartościowe o wartości 176 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyli go o 19 mld zł, tj. o 12,4%. Wartość polskich papierów udziałowych posiadanych przez nierezydentów wyniosła 153 mld zł i w porównaniu z 2020 r. spadła o 10 mld zł, tj. o 6,8%. Inwestycje w papiery udziałowe stanowiły 86,8% całości zagranicznych inwestycji portfelowych tego sektora (głównie jednostek funduszy inwestycyjnych).

Stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 19 mld zł, z czego 93,1% przypada na podmioty niefinansowe.

Zwiększenie się aktywów zagranicznych pozostałych sektorów wynikało ze wzrostu wszystkich kategorii inwestycji. W porównaniu z 2020 r. aktywa zagraniczne były wyższe o 108 mld zł, tj. o 19,1%. Na koniec 2021 r. osiągnęły poziom 674 mld zł.

Należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2021 r. wyniosły 321 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 37 mld zł, tj. o 13,2%. Na ich wzrost wpłynęło dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 36 mld zł, które zwiększyło należności polskich inwestorów bezpośrednich głównie z tytułu instrumentów dłużnych. Różnice kursowe i inne zmiany również zwiększyły wielkość inwestycji bezpośrednich pozostałych sektorów o 2 mld zł.

Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2021 r. wyniósł 135 mld zł i był wyższy o 26 mld zł, tj. o 23,7% niż w 2020 r. Wzrost ten wynikał z dodatniego salda transakcji (18 mld zł) oraz z dodatnich różnic kursowych i zmian wyceny (7 mld zł). Wartość portfela akcji zagranicznych firm wzrosła o 26 mld zł, tj. o 41,2%, i osiągnęła poziom 89 mld zł. Wartość portfela dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez nierezydentów posiadanych przez polskie podmioty nieznacznie się zmniejszyła i na koniec 2021 r. wyniosła 46 mld zł.

Wierzytelności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2021 r. osiągnęły wartość 191 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 27 mld zł, tj. o 16,6%.

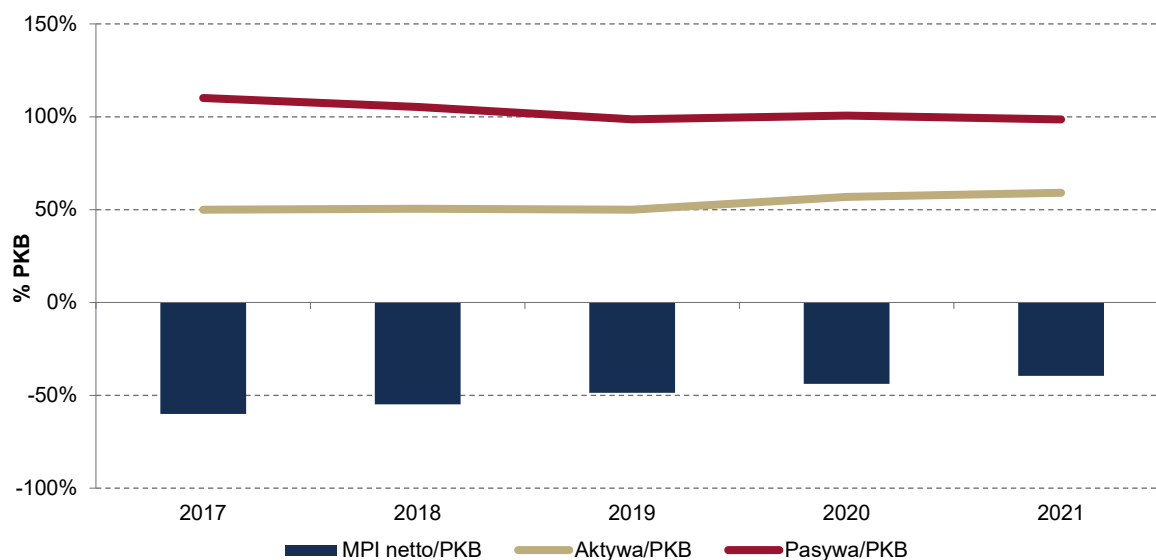
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto, na koniec 2021 r., była ujemna i wyniosła 1 038 mld zł. W porównaniu z 2020 r. pogłębiła się o 12 mld zł, tj. o 1,1%. Na jej poziom w 2021 r. wpłynęły:

- transakcje bilansu płatniczego, które pogłębiły ujemną wartość pozycji inwestycyjnej o 16 mld zł;
- różnice kursowe i inne zmiany⁹, które również zmniejszyły ujemną wartość o 5 mld zł.

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2021 r. wyniosła minus 39,6%; w 2020 r. wskaźnik ten wyniósł minus 43,9%. Od 2017 r. odnotowujemy systematyczną poprawę tego wskaźnika.

Wykres 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB

W 2021 r. odnotowano wzrost zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych. W aktywach zarejestrowano napływ kapitału, który wyniósł 163 mld zł, zaś w pasywach wyniósł on 179 mld zł. Inne zmiany zwiększyły wartość aktywów o 58 mld zł, natomiast pasywa wzrosły z tego tytułu o 53 mld zł.

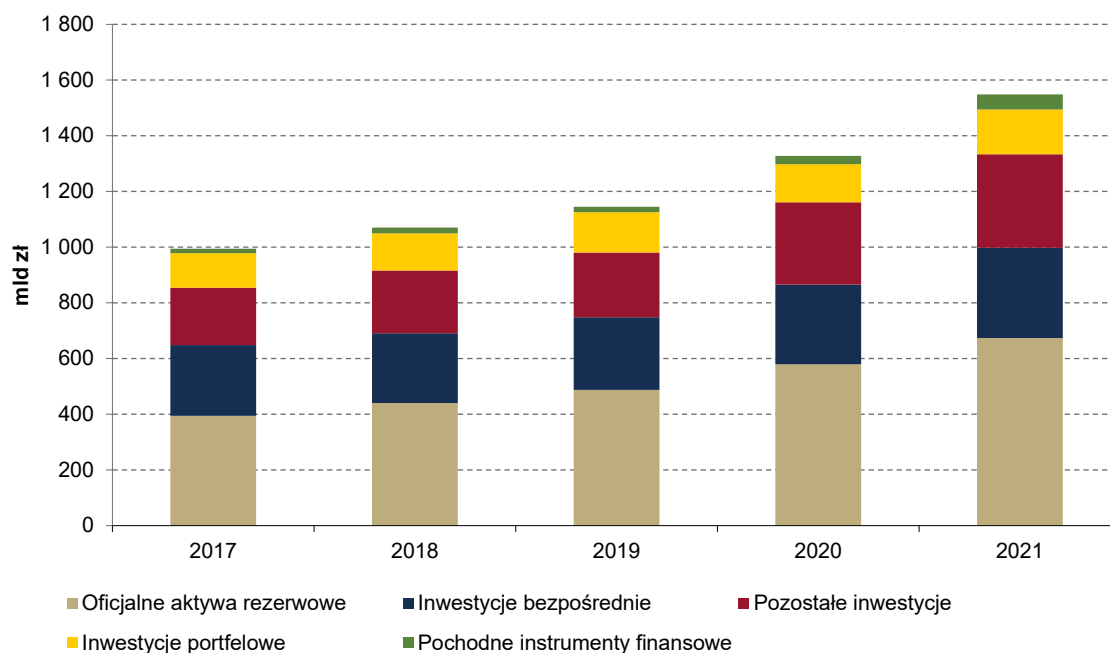
⁹ Inne zmiany obejmują m.in.: różnice kursowe, zmiany z wyceny, reklasyfikacje i storna.

2.1. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2021 r. wyniosły 1 548 mld zł, co stanowiło 59,1% PKB. Struktura aktywów zagranicznych przedstawiała się następująco:

- oficjalne aktywa rezerwowe NBP (OAR), których stan wyniósł 674 mld zł i stanowił 43,5% aktywów ogółem;
- wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich wyniosła 324 mld zł, co stanowiło 20,9% aktywów ogółem;
- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz udzielone kredyty), których stan wyniósł 335 mld zł, stanowiły 21,6% aktywów zagranicznych;
- stan należności z tytułu inwestycji portfelowych za granicą wyniósł 161 mld zł, co stanowiło 10,4% aktywów ogółem;
- stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 54 mld zł i stanowił 3,5% aktywów ogółem.

Wykres 10. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów (bez OAR) na koniec 2021 r. w 69,2% były skoncentrowane w krajach Unii Europejskiej, przede wszystkim w Niemczech (10,7%), Luksemburgu (9,6%), we Francji (6,9%) oraz w Niderlandach (5,3%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty miały największe należności zagraniczne w USA (8,2%), Wielkiej Brytanii (7,5%) i Szwajcarii (4,5%).

Na koniec 2021 r. należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem OAR) w krajach UE wzrosły o 71 mld zł, tj. o 13,3%, między innymi w Niemczech o 23 mld zł, tj. o 33,0%, w Luksemburgu o 8 mld zł, tj. o

10,3%, i we Francji 15 mld zł, tj. o 33,3%. Znaczne wzrosty należności zaobserwowano w Irlandii, Belgii i Danii (o ponad 40% w każdym z tych krajów). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje należności zagraniczne o 55 mld zł, tj. o 25,9%. Największy wzrost należności odnotowano w USA o 19 mld zł, tj. o 37,5%, w Szwajcarii o 14 mln zł, tj. o 54,9%, w Wielkiej Brytanii o 8 mld zł, tj. o 14,1%.

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	995	1 071	1 146	1 328	1 548
Inwestycje bezpośrednie	254	251	261	286	324
Inwestycje portfelowe	124	134	145	137	161
Pozostałe inwestycje	206	226	232	295	335
Pochodne instrumenty finansowe	17	20	20	30	54
Oficjalne aktywa rezerwowe	394	440	488	580	674

2.1.1. Inwestycje bezpośrednie

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich zwiększył się o 38 mld zł, tj. o 13,4%, i na koniec 2021 r. wyniósł 324 mld zł. Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 36 mld zł. Dodatkowo inne zmiany oddziaływały w tym samym kierunku i zwiększyły wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich o 2 mld zł.

Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	255	251	261	286	324
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	102	89	82	85	96
Instrumenty dłużne	153	162	179	201	228

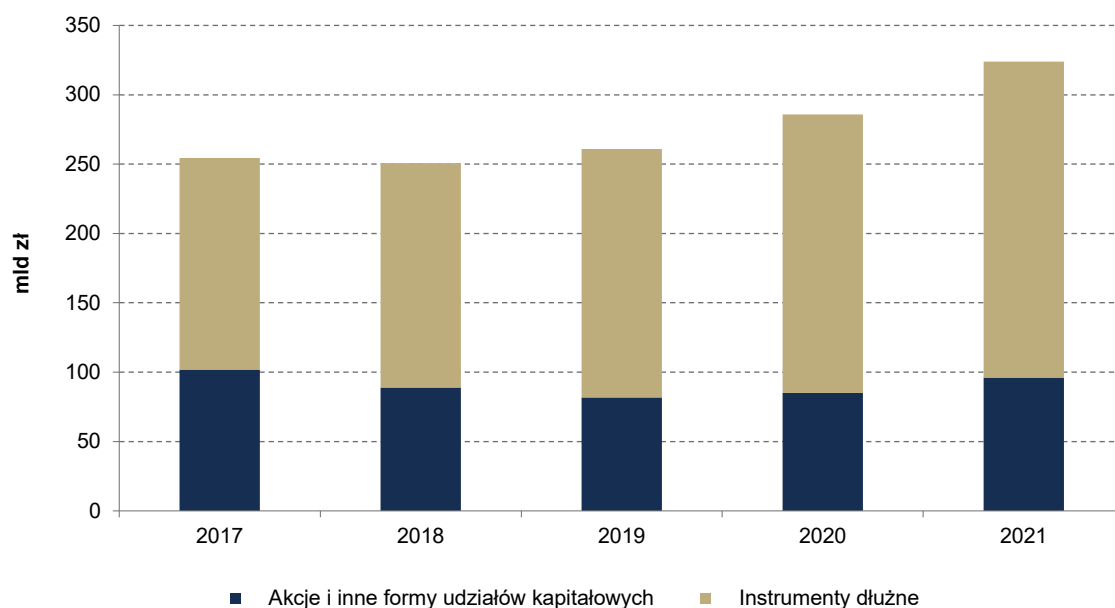
Na wzrost aktywów składały się w większej mierze transakcje bilansu płatniczego związane z instrumentami dłużnymi, których udział stanowił 68,7% ogółu transakcji omawianej kategorii.

Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych polskich podmiotów w zagranicznych podmiotach bezpośredniego inwestowania zwiększyła się o 11 mld zł, tj. o 13,1%, i na koniec 2021 r. wyniosła 96 mld zł. Stan instrumentów dłużnych zwiększył się o 27 mld zł, tj. o 13,5%, i na koniec 2021 r. wyniósł 228 mld zł.

Głównymi kategoriami w instrumentach dłużnych były kredyty handlowe (38,5%), pozostałe należności (29,2%) oraz kredyty i pożyczki udzielone podmiotom w ramach grup kapitałowych (28,1%).

Prawie 75% (170 mld zł) instrumentów dłużnych w aktywach inwestycji bezpośrednich stanowią należności od spółek matek i innych podmiotów w grupie, związane z wewnątrzgrupowym obrotem handlowym.

Wykres 11. Inwestycje bezpośrednie – aktywa

Według stanu na koniec 2021 r. należności z tytułu inwestycji bezpośrednich polskich podmiotów za granicą koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (71,5%), głównie w Niemczech (13,4%), Luksemburgu (11,4%), we Francji (7,6%) oraz w Niderlandach (7,5%). Wśród krajów poza UE największy udział miała Wielka Brytania (6,3%). W Niemczech ze względu na udział krajowych przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach produkcyjnych dominowały inwestycje w instrumenty dłużne, wynikające w dużej części z nierozliczonych należności za dostarczone produkty oraz wewnątrzgrupowego zarządzania płynnością finansową. W Luksemburgu, obok udziału inwestycji w instrumenty dłużne, były też inwestycje w akcje i inne instrumenty udziałowe, w ulokowane tam podmioty specjalnego przeznaczenia, za pośrednictwem których rezydenci dokonywali inwestycji w innych krajach za granicą oraz z powrotem w Polsce.

2.1.2. Inwestycje portfelowe

Polscy inwestorzy portfelowi na koniec 2021 r. posiadali zagraniczne papiery wartościowe o łącznej wartości 161 mld zł. W porównaniu z 2020 r. wartość tych aktywów wzrosła o 24 mld zł, czyli 18,0%.

Na koniec 2021 r. należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych za granicą koncentrowały się w USA (19,3%), Luksemburgu (18,4%), Irlandii (7,1%), w Niemczech (4,2%), Czechach (3,7%), Niderlandach (3,6%) i we Francji (3,5%). Bardzo istotny był również udział papierów wartościowych wyemitowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (14,5%). W przypadku udziałowych papierów wartościowych głównym przedmiotem zainteresowania rezydentów były papiery wyemitowane przez podmioty z USA, Luksemburga, Irlandii i Niemiec, natomiast w przypadku dłużnych papierów wartościowych były to papiery wyemitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny oraz przez podmioty z USA, Czech i Niderlandów.

Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł

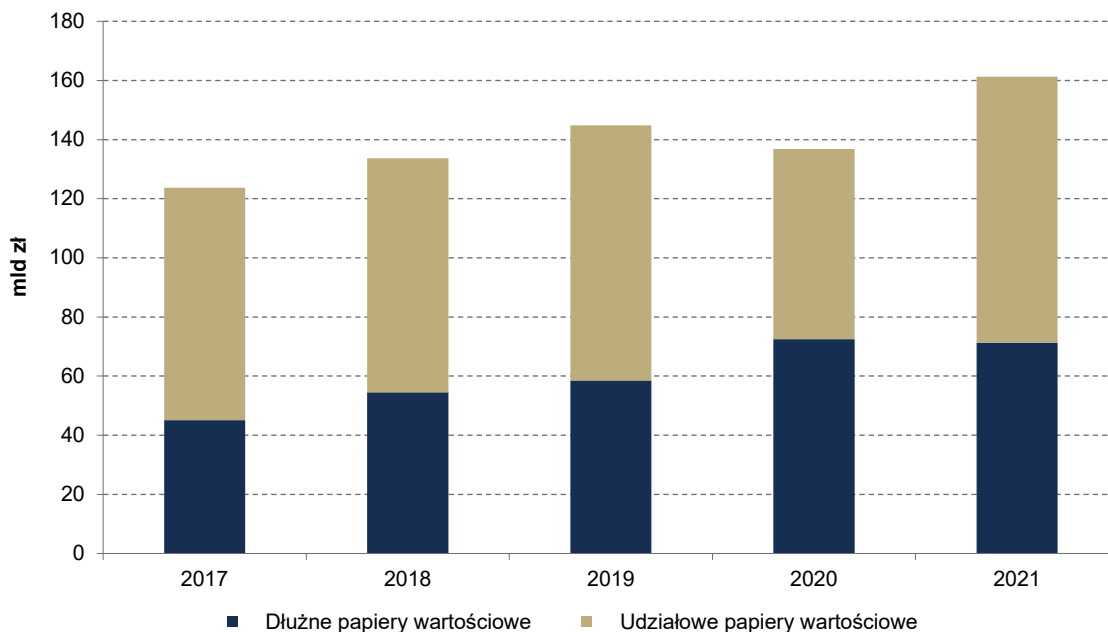
	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje portfelowe - aktywa	124	134	145	137	161
Udziałowe papiery wartościowe	79	79	86	65	90
Dłużne papiery wartościowe	45	55	59	72	71
Długoterminowe papiery dłużne	45	55	59	72	71
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0

Wartość udziałowych papierów wartościowych w portfelach inwestorów na koniec 2021 r. wyniosła 90 mld zł. Wśród papierów udziałowych dominowały akcje (57 mld zł), pozostałą część stanowiły tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych (33 mld zł). W analizowanym okresie wartość tych aktywów wzrosła o 26 mld zł, tj. o 40,1%. Rezydenci nabyli udziałowe papiery wartościowe o wartości 18 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany zwiększyły ich wartość o 8 mld zł. Główny wpływ na wysokość tych zmian miały dodatnie zmiany wyceny. Udział akcji i innych papierów udziałowych w strukturze portfela, w porównaniu z 2020 r., zwiększył się o 8,8 punktu procentowego i na koniec 2021 r. wyniósł 55,8%. Czynnikiem wpływającym dodatnio na wartość udziałowych papierów wartościowych znajdujących się w portfelach polskich inwestorów były wzrosty na światowych rynkach akcji (np. nowojorski S&P500 zyskał 26,9%, a frankfurcki DAX wzrósł o 15,8%). Większość światowych giełd w 2021 r. odnotowała silne wzrosty wywołane łagodną polityką pieniężną banków centralnych mającą na celu złagodzenie ekonomicznych skutków pandemii Covid-19. Głównymi inwestorami w tej kategorii inwestycji pozostawały polskie fundusze inwestycyjne, posiadające zagraniczne papiery udziałowe o wartości 38 mld zł. Bardzo istotny był też udział funduszy emerytalnych, które posiadały zagraniczne papiery udziałowe o wartości 30 mld zł.

Dłużne papiery wartościowe, których wartość rynkowa na koniec 2021 r. wyniosła 71 mld zł, stanowiły 44,2% portfela polskich inwestorów. Inwestycje rezydentów w zagraniczne dłużne papiery wartościowe wzrosły w ciągu omawianego roku o 1 mld zł. Natomiast ujemne różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły wartość portfela polskich inwestorów o 2 mld zł. W portfelu rezydentów dominowały papiery długoterminowe (99,6%), których wartość osiągnęła 71 mld zł. Głównymi inwestorami w kategorii papierów dłużnych były fundusze inwestycyjne z udziałem 37,0%. Wartość papierów dłużnych znajdujących się w portfelu tego

sektora wyniosła 27 mld zł. Równie istotna była rola polskich banków, które posiadały portfel zagranicznych papierów dłużnych o wartości 26 mld zł (36,1% udziału w portfelu polskich inwestorów).

Wykres 12. Inwestycje portfelowe – aktywa

2.1.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość aktywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2021 r. wyniosła 54 mld zł. Wartość aktywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej wartości niezrealizowanych, przyszłych zysków. Wartość ta stanowiła 2,1% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2021 r. wyniosła 2 545 mld zł¹⁰.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 52 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. FX swaps), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw.

¹⁰ W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Jednak istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych są swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swojej wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

CIRS), FRA i innych, które na koniec 2021 r. przyniosły rezydentom umowny zysk, tj. miały dodatnią wartość godziwą;

- wynosząca 2 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez nierezydentów i nabytych przez rezydentów.

Z punktu widzenia instrumentu bazowego najważniejszy składnik aktywów stanowiły instrumenty towarowe (głównie forwardy na prawa do emisji CO₂), których wartość rynkowa wyniosła 28 mld zł. Czterokrotny, w porównaniu z końcem 2020 r., wzrost wartości tych instrumentów był wynikiem silnego wzrostu cen zezwoleń emisyjnych. Następnym istotnym składnikiem były złotowe instrumenty pochodne stóp procentowych (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 17 mld zł. Kolejnym znaczącym składnikiem aktywów były walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS). Wartość należności z tego tytułu wyniosła 7 mld zł. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów kredytowych i instrumentów związanych z rynkiem udziałowych papierów wartościowych, wyniosła 2 mld zł.

Jeśli chodzi o strukturę sektorową aktywów, głównymi uczestnikami rynku były podmioty pozabankowe, przede wszystkim przedsiębiorstwa niefinansowe. Miały one należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 31 mld zł. Należności polskich banków wyniosły 23 mld zł.

2.1.4. Pozostałe inwestycje

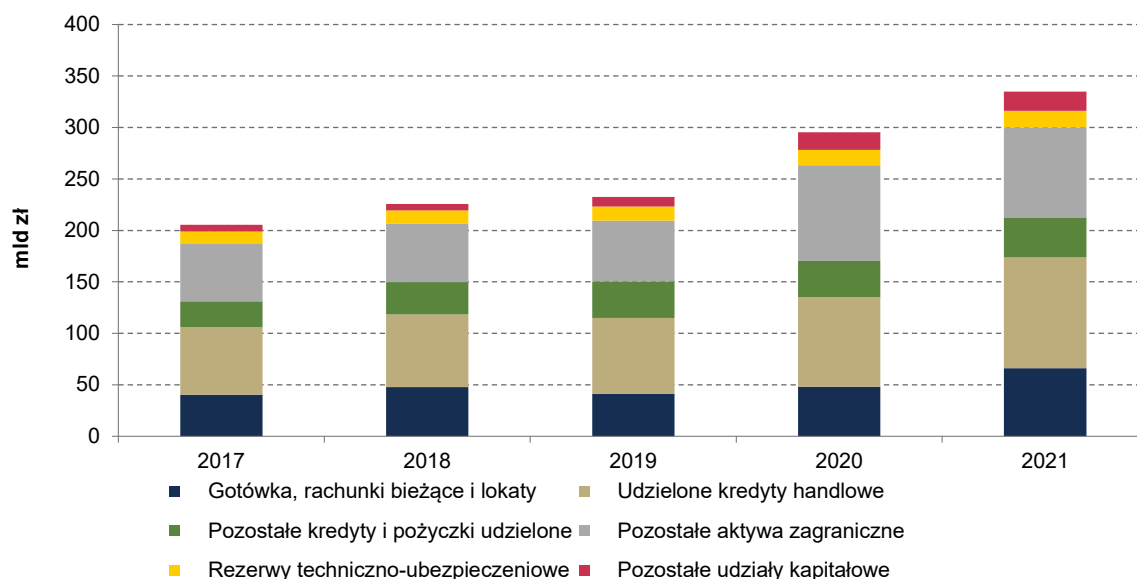
Na koniec 2021 r. stan pozostałych polskich inwestycji za granicą wyniósł 335 mld zł, co stanowiło 21,6% wartości aktywów zagranicznych. W porównaniu z 2020 r. wartość tych aktywów zwiększyła się o 39 mld zł, tj. o 13,4%. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia się stanu udzielonych kredytów handlowych oraz stanu lokat polskich podmiotów w bankach za granicą.

Należności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji za granicą koncentrowały się w krajach Unii Europejskiej (68,6%), w największym udziale w Niemczech (8,3%), we Francji (6,6%) oraz Luksemburgu (5,3%). W grupie krajów nienależących do UE (31,4%) polskie podmioty miały należności z tego tytułu głównie w Wielkiej Brytanii (7,2%), w USA (9,1%) oraz w Szwajcarii (4,3%).

Największy udział w pozostałych inwestycjach za granicą miały udzielone kredyty handlowe, których stan na koniec 2021 r. wyniósł 108 mld zł, co stanowiło 32,1% pozostałych inwestycji za granicą. Wartość należności z tego tytułu w omawianym okresie zwiększyła się o 21 mld zł, tj. o 23,6%, i była związana ze wzrostem eksportu towarów i usług. Należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych w całości są zaliczane do należności krótkoterminowych i w 98,2% były to należności podmiotów niefinansowych.

Największy udział w pozostałych inwestycjach za granicą miały udzielone kredyty handlowe, których stan na koniec 2021 r. wyniósł 108 mld zł, co stanowiło 32,1% pozostałych inwestycji za granicą. Wartość należności z tego tytułu w omawianym okresie zwiększyła się o 21 mld zł, tj. o 23,6%, i była związana ze wzrostem eksportu towarów i usług. Należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych w całości są zaliczane do należności krótkoterminowych i w 98,2% były to należności podmiotów niefinansowych.

Wykres 13. Pozostałe inwestycje – aktywa

Wartość kredytów i pożyczek udzielonych przez polskie podmioty na koniec 2021 r. wyniosła 39 mld zł i wzrosła o 4 mld zł w porównaniu z 2020 r. Największy udział w należnościach z tego tytułu miał sektor bankowy (70,7%). Wartość kredytów udzielonych przez polskie banki na koniec analizowanego okresu wyniosła 27 mld zł i, w porównaniu z 2020 r., wzrosła o 3 mld zł, tj. o 10,5%. Stan należności z tego tytułu pozostałych sektorów (głównie podmiotów finansowych) na koniec 2021 r. wyniósł 9 mld zł.

Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje - aktywa	206	226	232	295	335
Pozostałe udziały kapitałowe	7	6	9	17	19
Udzielone kredyty handlowe	66	71	74	87	108
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25	32	35	35	39
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40	48	41	48	66
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12	13	14	15	16
Pozostałe aktywa zagraniczne	56	56	59	93	87

W 2021 r. stan środków rezydentów na rachunkach bieżących i lokatach w bankach za granicą zwiększył się o 18 mld zł, tj. o 37,7%, i na koniec 2021 r. wyniósł 66 mld zł. Polskie banki zwiększyły swoje należności z tego tytułu o 12 mld zł, tj. o 43,8%, natomiast należności pozostałych podmiotów w postaci lokat w bankach

za granicą zwiększyły się o 6 mld zł, tj. 30,1%. Największy wzrost środków rezydentów na rachunkach za granicą zarejestrowano we Francji, w Szwajcarii, w Niemczech oraz w Belgii. Spadek środków odnotowano w Norwegii, Hiszpanii, Austrii.

Stan pozostałych aktywów zagranicznych¹¹ na koniec 2021 r. wyniósł 87 mld zł i zmniejszył się o 6 mld zł, tj. o 6,4%, w porównaniu z 2020 r. Stan należności z tego tytułu sektora bankowego zwiększył się o ponad 2 mld zł, tj. o 35,1%, a pozostałych sektorów o 6 mld zł. Stan pozostałych aktywów zagranicznych sektora rządowego zmniejszył się w porównaniu do 2020 r. o 13 mld zł i na koniec 2021 r. wyniósł 71 mld zł. Są to głównie należności rządu od KE oraz udzielone kredyty handlowe.

Stan należności z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2021 r. wyniósł 16 mld zł i był o 2 mld zł wyższy niż w 2020 r.

2.1.5. Aktywa rezerwowe

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2021 r. wyniósł 674 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. zwiększył się o 94 mld zł, tj. o 16,3%. Aktywa rezerwowe NBP były dominującym składnikiem aktywów zagranicznych ogółem. Ich udział w polskich inwestycjach za granicą wyniósł 43,5%. Saldo transakcji dokonanych przez NBP zwiększyło stan rezerw o 72 mld zł. Dodatkowo inne zmiany spowodowały natomiast ich dalszy wzrost o 22 mld zł. Na dodatek saldo transakcji istotnie wpłynął napływ środków na rachunek Komisji Europejskiej oraz przeprowadzona w III kwartale 2021 r. przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy alokacja SDR.

Największy udział w aktywach rezerwowych banku centralnego, wynoszący 75,2%, miały zagraniczne papiery wartościowe. W porównaniu z 2020 r. ich udział w rezerwach zwiększył się o 3,1 punktu procentowego. Należności z tytułu zdeponowanych środków pieniężnych w bankach za granicą (łącznie z transakcjami *reverse repo*) stanowiły 12,2% całości aktywów. W porównaniu z 2020 r. ich wartość zmniejszyła się o 5,5 punktu procentowego. Udział SDR-ów w aktywach rezerwowych wzrósł o 3,3% i na koniec 2021 r. wyniósł 3,6%. Udział złota monetarnego w oficjalnych aktywach w porównaniu z 2020 r. spadł o 0,9 punktu procentowego i wyniósł 8,1%. Wartość złota monetarnego w aktywach rezerwowych zwiększyła się z 52 mld zł na koniec 2020 r. do 55 mld zł na koniec 2021 r. i wynikała ze wzrostu cen.

2.2. Pasywa zagraniczne

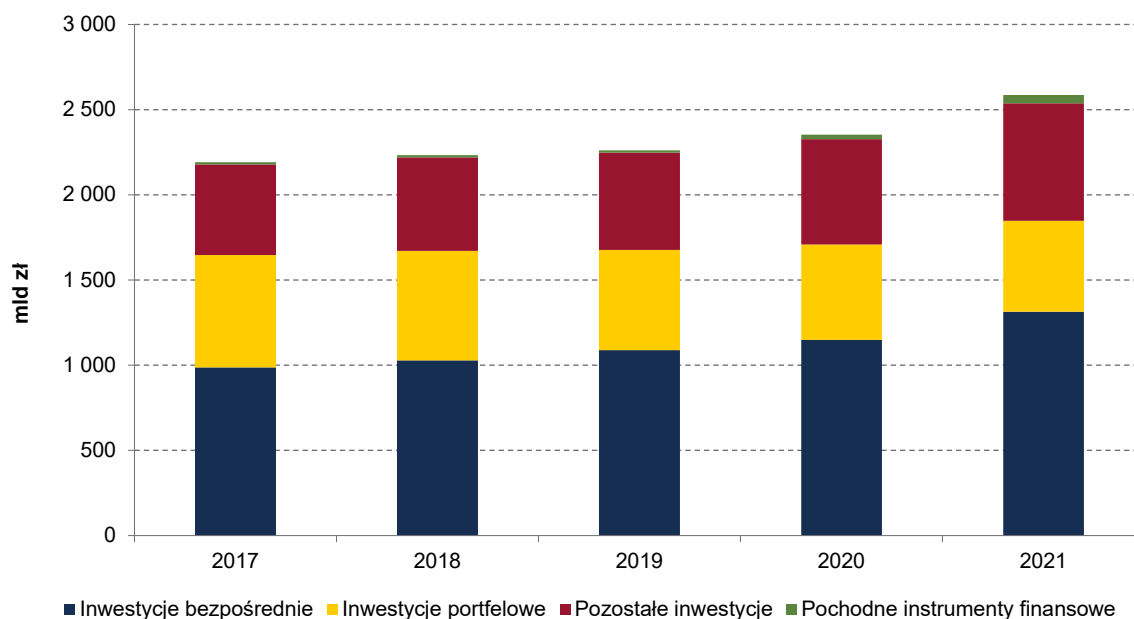
Zobowiązania z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce na koniec 2021 r. wyniosły 2 586 mld zł i stanowiły 98,6% PKB. Złożyły się na nie:

- inwestycje bezpośrednie, których stan wyniósł 1 314 mld zł, co stanowiło 50,8% wartości pasywów zagranicznych;
- inwestycje portfelowe (przede wszystkim w obligacje Skarbu Państwa), których stan wyniósł 534 mld zł, co stanowiło 20,7% wartości pasywów;

¹¹ Pozycja ta zawiera aktywa, które są wynikiem wystąpienia różnicy w czasie pomiędzy transakcją a odpowiadającą jej płatnością, należności z tytułu zwrotnych depozytów zabezpieczających pochodne instrumenty finansowe oraz środki zdeponowane na rachunkach bieżących w instytucjach pozabankowych.

- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz kredyty otrzymane); ich stan wyniósł 688 mld zł, co stanowiło 26,6% wartości pasywów zagranicznych;
- pochodne instrumenty finansowe, których stan wyniósł 50 mld zł, co stanowiło 1,9% pasywów zagranicznych.

Wykres 14. Pasywa zagraniczne

Na koniec 2021 r. stan zagranicznych inwestycji w Polsce, w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r., zwiększył się o 232 mld zł, tj. o 9,9%. Do zwiększenia się wartości pasywów przyczyniło się dodatnie saldo transakcji w wysokości 179 mld zł, w tym samym kierunku oddziaływały inne zmiany, zwiększając stan pasywów o 53 mld zł.

Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
PASYWA	2 191	2 233	2 262	2 354	2 586
Inwestycje bezpośrednie	987	1 029	1 089	1 149	1 314
Inwestycje portfelowe	658	641	587	560	534
Pozostałe inwestycje	534	550	572	617	688
Pochodne instrumenty finansowe	12	13	14	28	50

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) na koniec 2021 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (80,8%), głównie Niemiec (15,8%), Niderlandów (13,1%), Luksemburga (9,0%) oraz Francji (8,7%).

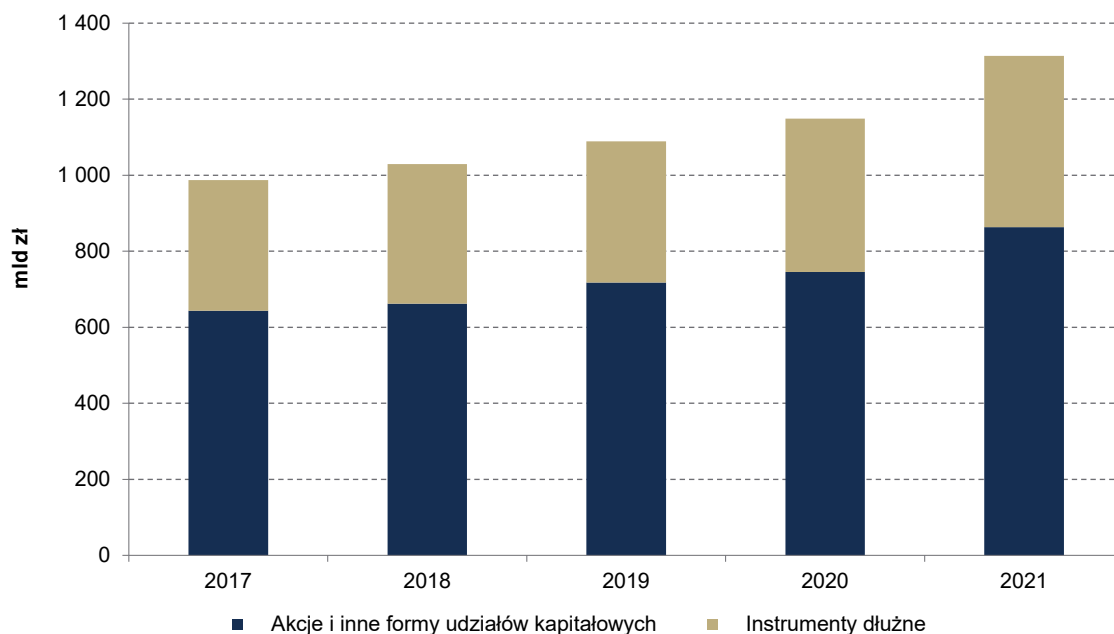
Na koniec 2021 r. zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) w krajach UE wzrosły o 228 mld zł, tj. o 15,9%, przede wszystkim w Niemczech (o 46 mld zł, tj. o 16,6%), Luksemburgu (o 19 mld zł, tj. o 11,9%), Francji (o 32 mld zł, tj. o 21,6%), Hiszpanii (o 29 mld zł, tj. o 69,5%), Niderlandach (o 20 mld zł, tj. o 8,0%), na Cyprze (o 10 mld zł, tj. o 19,0%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje zobowiązania zagraniczne o 30 mld zł, tj. o 8,4%, głównie w Szwajcarii (o 10 mld zł, tj. o 18,3%) i Korei Południowej (o 6 mld zł, tj. o 24,3%), natomiast największy ich spadek zarejestrowano wobec Wielkiej Brytanii (o 22 mld zł, tj. o 17,5%) USA (o 1 mld zł, tj. o 2,2%).

2.2.1. Inwestycje bezpośrednie

Wartość zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2021 r. wyniosła 1 314 mld zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 165 mld zł, tj. o 14,3%.

Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 143 mld zł (w tym reinwestycje zysków podmiotów bezpośredniego inwestowania, które wyniosły 76 mld zł). Inne zmiany również zwiększyły wartość inwestycji bezpośrednich o 21 mld zł.

Wykres 15. Inwestycje bezpośrednie – pasywa

Na zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich złożyły się:

- akcje i inne formy udziałów kapitałowych polskich podmiotów bezpośredniego inwestowania przypadające na zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 864 mld zł, co stanowiło 65,7% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich;
- zobowiązania spółek z tytułu instrumentów dłużnych wobec zagranicznych podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo o wartości 450 mld zł, co stanowiło 34,3% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich.

Według stanu na koniec 2021 r. największe zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (85,5%), głównie Niderlandów (18,0%), Niemiec (16,4%), Luksemburga (12,3%) i Francji (9,2%). W analizowanym roku największy wzrost zobowiązań z tego tytułu odnotowano wobec nierezydentów m.in. z Niemiec (o 21 mld zł, tj. o 11,0%), Hiszpanii (o 26 mld zł, tj. o 76,7%), Francji (o 20 mld zł, tj. o 19,8%), Niderlandów (o 16 mld zł, tj. o 7,1%) i Luksemburga (o 16 mld zł, tj. o 10,8%). Spadek zobowiązań zarejestrowano wobec nierezydentów z Wielkiej Brytanii (o 1 mld zł, tj. o 2,0%).

Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	987	1 029	1 089	1 149	1 314
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643	662	718	746	864
Instrumenty dłużne	344	367	371	403	450

W 2021 r. struktura zobowiązań z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych nie zmieniła się istotnie, 64,2% przypada na udziały, 20,4% na akcje nienotowane i 15,5% na akcje notowane.

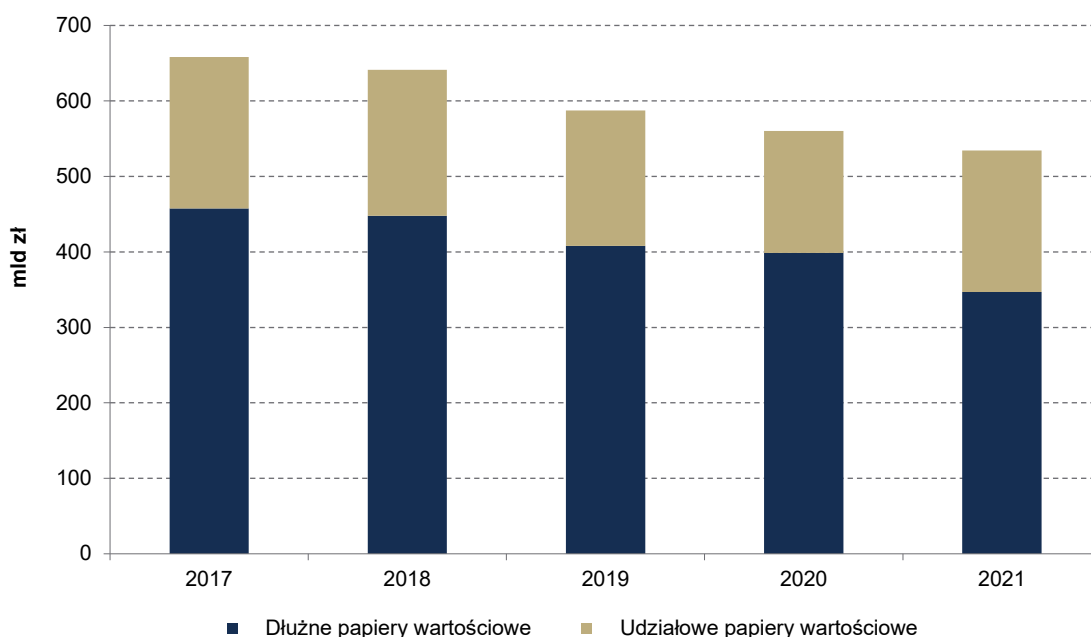
Struktura zobowiązań analizowana z perspektywy instrumentów dłużnych pozostała praktycznie bez zmian. Na koniec 2021 r. największy udział miały zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (69,1%) oraz z tytułu otrzymanych kredytów handlowych (20,7%).

2.2.2. Inwestycje portfelowe

Wartość papierów wartościowych wyemitowanych przez polskie podmioty posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych na koniec 2021 r. wyniosła 534 mld zł, co stanowiło 20,4% wartości polskich pasywów zagranicznych. W porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. wartość inwestycji portfelowych była niższa o 26 mld zł, tj. o 4,6%.

Główną część portfela nierezydentów stanowiły papiery dłużne. Ich wartość wyniosła 347 mld zł, czyli 64,9% stanu zagranicznych inwestycji portfelowych. Nierezydenci posiadali w swoim portfelu dłużne papiery polskich podmiotów wyemitowane zarówno na rynkach zagranicznych, jak też na rynku krajowym. Były to niemal w całości papiery długoterminowe. Taka struktura zagranicznych inwestycji portfelowych, ze znaczną przewagą długoterminowych papierów dłużnych, utrzymuje się od wielu lat.

Wykres 16. Inwestycje portfelowe – pasywa

Wśród długoterminowych papierów dłużnych przeważały obligacje sektora rządowego. Łączna wartość tych obligacji posiadanych przez nierezydentów na koniec 2021 r. wyniosła 275 mld zł (co stanowiło 79,4% wartości wszystkich obligacji będących w portfelu nierezydentów). Z tej kwoty 58,6%, tj. 161 mld zł, to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych, a 41,4%, czyli 114 mld zł, to obligacje nominowane w złotych, wyemitowane na rynek krajowy.

Na spadek netto wartości portfela dłużnych papierów wartościowych o 52 mld zł wpłynęła redukcja portfela dokonana przez nierezydentów. W przypadku obligacji sektora rządowego nominowanych w złotych wyemitowanych na rynku krajowym odnotowano odpływ kapitału wynoszący 11 mld zł. Saldo inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa wyemitowane na rynkach zagranicznych, nominowane w walutach obcych było również ujemne i wyniosło 27 mld zł. Spadek inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa był wynikiem utrzymującego się globalnie wysokiego poziomu awersji do ryzyka, spowodowanego przez pandemię Covid-19 i jej skutki ekonomiczne. Istotny był również wpływ prowadzonej od kilku lat polityki Skarbu Państwa, zmierzającej do redukcji zadłużenia z tytułu obligacji nominowanych w walutach obcych, co skutkowało przewagą wykupów nad nowymi emisjami. Jednocześnie nierezydenci w 2021 r. nabyli obligacje innych polskich emitentów, przede wszystkim przedsiębiorstw niefinansowych. Saldo tych

inwestycji wyniosło 12 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły stan zobowiązań z tytułu papierów dłużnych o 24 mld zł.

Wartość polskich papierów udziałowych posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 187 mld zł, stanowiło to 35,1% całości inwestycji portfelowych nierezydentów. W większości (123 mld zł) były to akcje notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Istotną część tej pozycji (62 mld zł) stanowiły również tytuły uczestnictwa polskich funduszy inwestycyjnych. Na wzrost wartości portfela zagranicznych inwestorów miały wpływ dodatnie pozostałe zmiany, przede wszystkim zmiany wyceny, które łącznie wyniosły 22 mld zł. Saldo transakcji nierezydentów było również dodatnie i wyniosło 3 mld zł.

Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje portfelowe - pasywa	658	641	587	560	534
Udziałowe papiery wartościowe	200	193	179	161	187
Dłużne papiery wartościowe	458	448	408	399	347
Długoterminowe papiery dłużne	458	448	408	398	347
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	1	0

2.2.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość pasywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2021 r. wyniosła 50 mld zł. Wartość pasywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej wartości niezrealizowanych, przyszłych strat. Wartość pasywów stanowiła 2,0% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2021 r. wyniosła 2 545 mld zł¹².

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 47 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. FX swaps), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw.

¹² W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Jednak istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych są swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swoją wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

CIRS), FRA, które na koniec 2021 r. przyniosły rezydentom umowną stratę, tj. miały ujemną wartość godziwą;

- wynosząca 3 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez rezydentów i nabytych przez nierezydentów.

Najważniejszy składnik pasywów stanowiły instrumenty pochodne stopy procentowej (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 21 mld zł, oraz towarowe instrumenty pochodne o wartości 18 mld zł. Istotną część stanowiły również walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS), których wartość wyniosła 10 mld zł. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów kredytowych i związanych z rynkiem papierów udziałowych, wyniosła 1 mld zł.

W przypadku podziału sektorowego, głównymi uczestnikami rynku były polskie banki, które posiadały zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 31 mld zł. Pozostałe sektory posiadały zobowiązania o wartości 19 mld zł.

2.2.4. Pozostałe inwestycje

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2021 r. wyniósł 668 mld zł, co stanowiło 26,6% wartości polskich pasywów zagranicznych. Zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji w porównaniu z 2020 r. były wyższe o 71 mld zł. Transakcje bilansu płatniczego w 2021 r. spowodowały wzrost zobowiązań tej pozycji o 61 mld zł, natomiast dodatnie inne zmiany zwiększyły ją o 10 mld zł. W analizowanym roku wzrost zobowiązań zarejestrowały pozostałe sektory (głównie z tytułu kredytów handlowych oraz pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych), sektor rządowy i samorządowy (głównie z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych od organizacji międzynarodowych) oraz NBP (głównie z tytułu przeprowadzonej przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy alokacji SDR).

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2021 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (73,6%), głównie Niemiec (14,7%), Francji (6,5%), Niderlandów (4,5%) i Irlandii (3,6%). Duży udział w tych zobowiązaniach miał Europejski Bank Inwestycyjny (20,5%). Jeśli chodzi o zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów wobec krajów nienależących do UE, to największe zobowiązania odnotowano wobec Wielkiej Brytanii (4,9%), USA (3,0%) i Szwajcarii (1,5%).

Kredyty i pożyczki otrzymane stanowiły największą część pozostałych inwestycji zagranicznych; ich udział w pozostałych inwestycjach ogółem wyniósł 60,8%. Zobowiązania z tego tytułu na koniec 2021 r. wyniosły 418 mld zł i w porównaniu z 2020 r. ich stan zwiększył się o 36 mld zł, tj. o 9,3%. Udział kredytów długoterminowych w pozostałych kredytach i pożyczkach otrzymanych wyniósł 91,7%. Wzrost zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych zarejestrował sektor rządowy i samorządowy (o 30 mld zł, tj. o 29,0%) oraz pozostałe sektory (o 6 mld zł, tj. o 3,7%). Pozostałe sektory zwiększyły również swoje zobowiązania z tytułu kredytów krótkoterminowych o 6 mld zł, tj. o 26,4%. Sektor bankowy natomiast zmniejszył swoje zobowiązania zarówno z tytułu kredytów długoterminowych o 4 mld zł, tj. o 5,0%, jak również tytułu kredytów krótkoterminowych o 2 mld zł, tj. o 20,2%.

Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje - pasywa	531	549	570	617	688
Pozostałe udziały	0	0	1	1	1
Otrzymane kredyty handlowe	66	73	75	78	97
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335	346	356	383	418
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	111	111	114	124	123
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2	2	2	3	3
Alokacja SDR	6	7	7	7	30
Pozostałe pasywa zagraniczne	11	10	15	21	16

Polskie podmioty najczęściej zaciągały kredyty w krajach Unii Europejskiej (82,7% wszystkich zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek), m.in. w Europejskim Banku Inwestycyjnym (32,5%), Niemczech (12,3%), Francji (6,6%), Austrii (4,8%) i Luksemburgu (4,1%). Poza UE największe zobowiązania kredytowe zarejestrowano wobec Wielkiej Brytanii (3,6%).

Wielkość zobowiązań z tytułu kredytów handlowych związanych z importem towarów i usług, otrzymanych przez polskie przedsiębiorstwa od kontrahentów zagranicznych na koniec 2021 r. osiągnęła kwotę 97 mld zł. W porównaniu z 2020 r. ich wartość zwiększyła się o 19 mld zł, tj. o 25,0%. Nierezydenci z krajów Unii Europejskiej posiadają 58,7% polskich zobowiązań z tytułu kredytów handlowych, w tym nierezydenci z Niemiec 17,3%, Włoch 6,4% i Niderlandów 5,5%. Poza UE największe zobowiązania z tytułu kredytów handlowych odnotowano wobec Szwajcarii (6,1%) i Wielkiej Brytanii (5,9%).

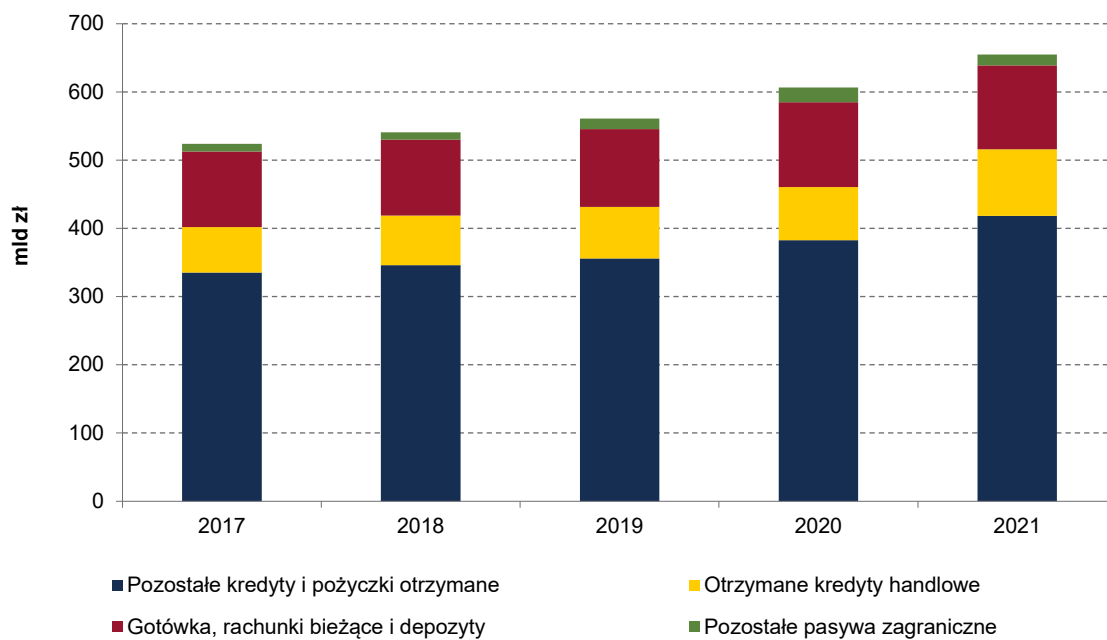
Na koniec 2021 r. zobowiązania polskich banków (łącznie z NBP) z tytułu depozytów przyjętych od nierezydentów wyniosły 123 mld zł i spadły o 1 mld zł, tj. o 0,8%, w porównaniu z 2020 r. Zobowiązania NBP stanowiły 32,4% tej kwoty, były to głównie zobowiązania z tytułu transakcji *repo*. Przyjęte depozyty w 70,4% pochodzą z krajów Unii Europejskiej.

Zobowiązania rezydentów z tytułu pozostałych pasywów w porównaniu z 2020 r. były niższe o 6 mld zł i na koniec 2021 r. wyniosły 16 mld zł. Największy udział w tych zobowiązaniach miały pozostałe sektory (60,5%). Zobowiązania sektora rządowego i sektora bankowego z tego tytułu stanowiły odpowiednio 33,9% i 5,6% całości tej kategorii zobowiązań. Blisko 90% tych zobowiązań koncentruje się w krajach Unii Europejskiej, najwięcej w Irlandii (29,5%) i Niderlandach (10,0%).

Na koniec 2021 r. zobowiązania NBP z tytułu alokacji SDR wyniosły 30 mld zł i w porównaniu z 2020 r. wzrosły o 23 mld zł. Było to rezultatem przeprowadzonej przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w III kwartale 2021 r. alokacji SDR.

Stan zobowiązań z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2021 r. wyniósł 3 mld zł i pozostał na zbliżonym poziomie jak w 2020 r.

Wykres 17. Pozostałe inwestycje – pasywa

3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej

Obok transakcji bilansu płatniczego istotny wpływ na zmiany wartości zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych wykazywanych w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ma ich struktura walutowa. Wpływa ona bezpośrednio na zmiany aktywów i pasywów zagranicznych w efekcie zmian kursów danej waluty.

3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych

W aktywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2021 r. największy udział miały trzy waluty: euro – 32,3%, dolar amerykański – 27,3% i złoty polski – 15,6%. Łączny udział tych trzech walut w całych aktywach zagranicznych wyniósł 75,2%. W porównaniu z 2020 r. udział euro w aktywach zagranicznych zmniejszył się o 1,2 punktu procentowego, a złotego o 0,4 punkty procentowego. W tym samym czasie udział dolara amerykańskiego zmniejszył się o 2,4 punktu procentowego. Znaczący wpływ na strukturę walutową aktywów zagranicznych miała struktura walutowa aktywów rezerwowych NBP, udział której w całych aktywach zagranicznych stanowił 43,5%.

Należności polskich podmiotów od nierezydentów w euro na koniec 2021 r. wyniosły 501 mld zł. Największy udział w należnościach w tej walucie miały podmioty zaliczone do pozostałych sektorów (55,2%) oraz NBP (28,5%). Aktywa zagraniczne w dolarach amerykańskich wyniosły 423 mld zł. Ponad połowa tych należności (53,0%) stanowiła własność NBP, a 36,1% było w posiadaniu pozostałych sektorów. Należności od nierezydentów w walucie krajowej wyniosły 241 mld zł, udział pozostałych podmiotów w tej kwocie wyniósł 73,9%, a sektora bankowego – 24,4%.

Struktura walutowa aktywów zagranicznych w ciągu ostatnich sześciu lat jest stabilna i nie podlega istotnym wahaniom.

Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa

	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	15,8%	14,7%	15,5%	16,0%	15,6%
Waluty zagraniczne	84,2%	85,3%	84,5%	84,0%	84,4%
CHF	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
EUR	38,7%	38,2%	33,1%	33,5%	32,3%
GBP	4,4%	5,3%	5,7%	6,0%	5,6%
JPY	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
USD	29,1%	29,3%	31,1%	29,7%	27,3%
Pozostałe waluty	11,6%	12,3%	14,2%	14,4%	18,7%

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową instrumentów dłużnych, tj. tych, które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek. W 2021 r. w strukturze walutowej aktywnych instrumentów dłużnych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) udział walut zagranicznych stanowił 68,7%, a waluty krajowej 31,3%. Wśród walut zagranicznych dominowały dwie waluty – euro i dolar amerykański, a ich udział wyniósł odpowiednio 38,7% i 25,5%.

W strukturze walutowej oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2021 r. wśród walut wchodzących w skład koszyka SDR¹³ dominowały trzy waluty: dolar amerykański, euro i funt szterling. Ich udział wyniósł odpowiednio 33,4%, 21,2% i 11,4%. Łączny udział wymienionych walut stanowił 66,0% aktywów rezerwowych NBP. Zdecydowanie mniejszy udział w aktywach rezerwowych miały waluty niewchodzące w skład koszyka SDR. Ich łączny udział wyniósł 21,4%. W tej grupie walut dominowały: dolar kanadyjski, dolar australijski, korona norweska i dolar nowozelandzki. Ich udział w aktywach rezerwowych wyniósł odpowiednio: 8,0%, 6,9%, 4,3% i 2,2%.

3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych

W pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2021 r. największy udział miały dwie waluty: złoty polski – 61,1% i euro – 30,6%. Łączny udział obu walut w całych pasywach zagranicznych wyniósł 91,7%. W porównaniu z 2020 r. udział euro zmniejszył się o 0,8 punktu procentowego, a udział waluty krajowej zwiększył się o 0,7 punktu procentowego.

Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa

	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	59,3%	59,1%	62,0%	60,3%	61,1%
Waluty zagraniczne	40,7%	40,9%	38,0%	39,7%	38,9%
CHF	2,0%	1,7%	1,4%	1,4%	1,0%
EUR	30,0%	30,0%	29,4%	31,4%	30,6%
GBP	0,1%	0,5%	0,7%	0,9%	0,7%
JPY	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%
USD	7,4%	7,5%	5,4%	4,7%	4,6%
Pozostałe waluty	0,7%	0,8%	0,6%	0,7%	1,6%

Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów w walucie krajowej na koniec 2020 r. wyniosły 1 580 mld zł. W zobowiązaniach tych udział podmiotów zaliczonych do pozostałych sektorów wyniósł 75,4%, sektora rządowego i samorządowego 8,7%, a sektora bankowego 15,7%. W zobowiązaniach pozostałych sektorów udział waluty krajowej w akcjach i innych udziałach kapitałowych stanowi prawie 100,0%, a w kredytach otrzymanych 38,0%. W przypadku sektora rządowego i samorządowego udział waluty krajowej w dłużnych papierach wartościowych wyniósł 41,4% (obligacje wyemitowane na rynek krajowy), a w kredytach otrzymanych 17,1%. W zobowiązaniach sektora bankowego udział kredytów otrzymanych w walucie krajowej

¹³ Międzynarodowy Fundusz Walutowy do koszyka SDR (specjalne prawa ciągnięcia) zaliczył: dolara amerykańskiego (USD), euro (EUR), jena japońskiego (JPY), funta szterlinga (GBP) i juana chińskiego (CNY).

stanowił 41,3%. Pasywa zagraniczne w euro wyniosły 791 mld zł. Ponad połowa tych zobowiązań to zobowiązania pozostałych sektorów (56,9%). Zobowiązania sektora rządowego i samorządowego stanowiły 30,2%, a sektora bankowego 12,2%.

W 2021 r. w strukturze walutowej pasywnych instrumentów dłużnych udział walut zagranicznych stanowił 65,6%, a waluty krajowej 34,4%. Wśród walut zagranicznych dominowały trzy waluty: euro, dolar amerykański i frank szwajcarski, ich udział wyniósł odpowiednio 53,1%, 8,0% i 1,8%.

Struktura walutowa pasywów zagranicznych, podobnie jak aktywów w ciągu ostatnich sześciu lat, jest stabilna i nie zmienia się istotnie.

4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne

Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych¹⁴ instrumenty dłużne ujmowane w pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej są również wykazywane w **zadłużeniu zagranicznym (brutto)**. Zadłużenie zagraniczne Polski na koniec 2021 r. wyniosło 1 484 mld zł, co stanowiło 57,4% pasywów zagranicznych. Największy udział w zadłużeniu zagranicznym miały sektor przedsiębiorstw – 52,4% (wzrost udziału o 3,7 punktu procentowego w porównaniu z 2020 r.) oraz sektor rządowy i samorządowy – 27,9% (spadek udziału o 3,6 punktu procentowego w porównaniu z 2020 r.).

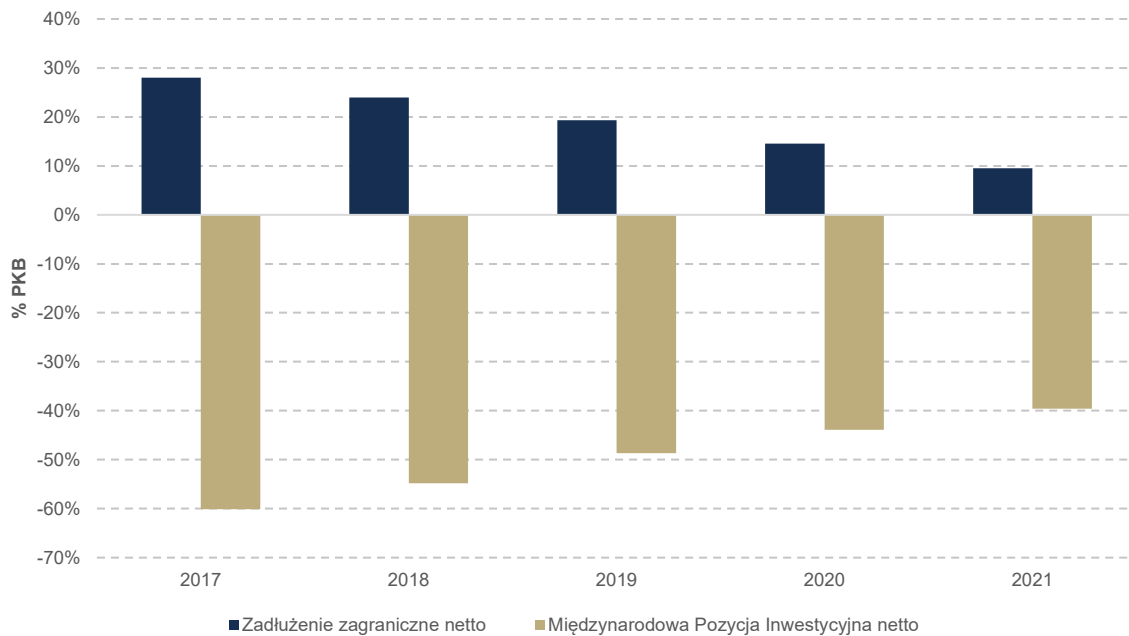
Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB jest standardowym miernikiem służącym do oceny sytuacji zewnętrznej kraju. Dla pogłębionej oceny ważna jest jednak również struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Z tego punktu widzenia należy podzielić zobowiązania zagraniczne na instrumenty dłużne oraz instrumenty udziałowe. Rozróżnienie to jest szczególnie istotne dla krajów rejestrujących wysoki napływ kapitału w postaci zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Można przyjąć, że akcje i inne formy udziałów kapitałowych stanowią mniej ryzykowne i bardziej stabilne formy finansowania zagranicznego. Uwzględniając powyższe, analizę należy uzupełnić o wskaźnik zadłużenia zagranicznego netto do PKB, który w porównaniu z międzynarodową pozycją inwestycyjną nie zawiera akcji i innych form udziałów kapitałowych, udziałowych papierów wartościowych, pozostałych udziałów kapitałowych i pochodnych instrumentów finansowych.

Zadłużenie zagraniczne netto Polski na koniec 2021 r. wyniosło 249 mld zł i zmniejszyło się o 90 mld zł, tj. o 26,6%, w porównaniu z 2020 r. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB na koniec 2021 r. wyniosła 9,5%. Prezentowany wskaźnik w przypadku Polski kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB. Potwierdza to korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski, po stronie pasywów ich istotną część stanowią akcje i inne formy udziałów kapitałowych nabyte przez nierezydentów w ramach inwestycji bezpośrednich.

Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa zagraniczne (instrumenty dłużne)	776	856	906	1 079	1 235
Zadłużenie zagraniczne brutto	1 334	1 364	1 349	1 419	1 484
Zadłużenie zagraniczne netto	558	508	443	340	249

¹⁴ Międzynarodowe standardy kompilacji międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz zadłużenia zagranicznego zostały określone w następujących publikacjach: *Balance of Payments and International Investment Position Manual*, Sixth edition, 2009, *International Monetary Fund* i *External Debt Statistics*, 2014, *International Monetary Fund*.

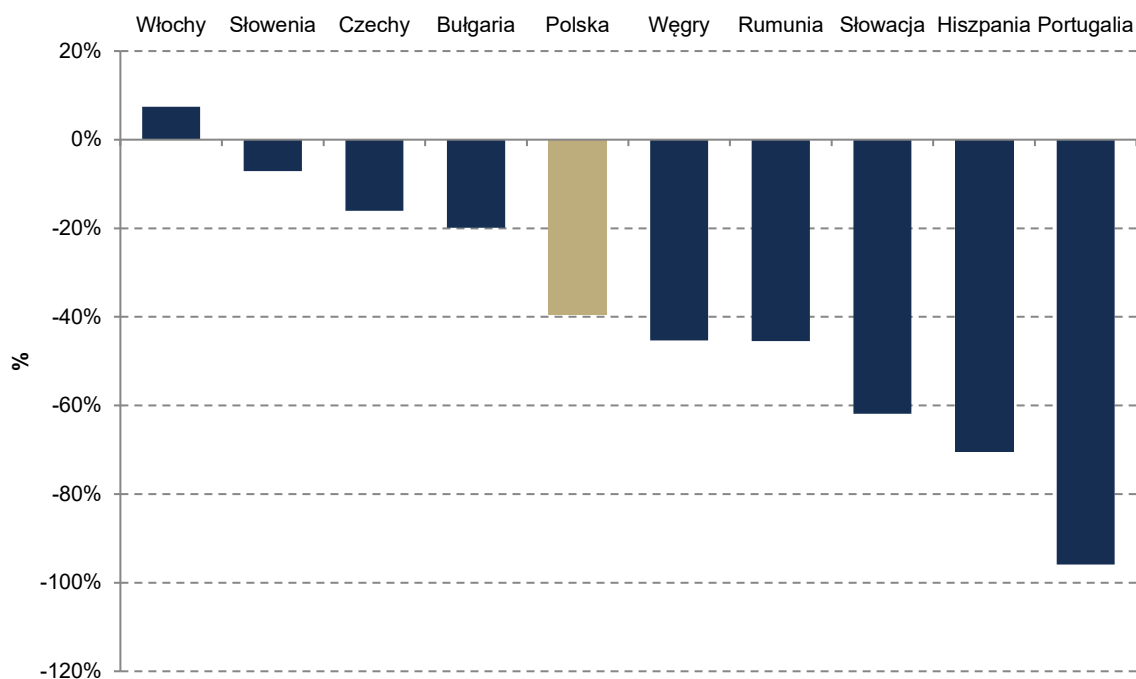
Wykres 18. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB

5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów¹⁵

5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2021 r. była ujemna i wyniosła 1 038 mld zł, co stanowiło 39,6% PKB. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności¹⁶ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 7,1% w Słowenii, 16,1% w Czechach, 45,3% na Węgrzech, do 95,9% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2021 r. wyniosła 39,4%.

Wykres 19. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2021 r.

We wszystkich analizowanych krajach saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB poprawiło się w porównaniu z 2020 r. Największą poprawę tego wskaźnika odnotowano w Hiszpanii (14,5 punktu procentowego). Znaczące wartości poprawy tego wskaźnika zanotowały Portugalia (8,9 punktu

¹⁵ Analizowana grupa krajów oprócz Polski obejmuje: Czechy, Słowację, Węgry, Bułgarię, Rumunię, Słowenię, Portugalię, Hiszpanię i Włochy. W przypadku Węgier prezentowane są dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia, z powodu ich wyjątkowo dużego udziału w statystyce.

¹⁶ W momencie sporządzania opisu nie było zrewidowanych danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w czerwcu 2022 r. W przypadku Polski prezentowane są zrewidowane dane.

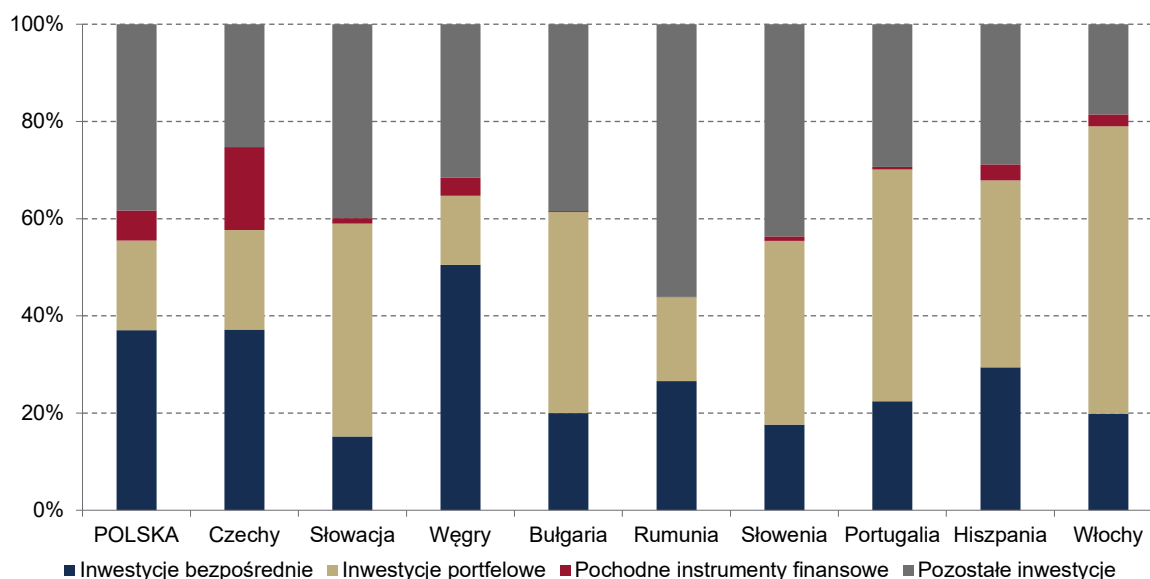
procentowego), Słowenia (8,0 punktu procentowego) i Bułgaria (7,2 punktu procentowego). Średni wzrost salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł 5,8 punktu procentowego.

5.2. Aktywa zagraniczne

Aktywa zagraniczne Polski na koniec 2021 r. wyniosły 1 548 mld zł i odpowiadały 59,1% PKB. W grupie wybranych krajów relacja aktywów zagranicznych ogółem do PKB wahała się od 40,3% w Rumunii, poprzez 129,8% na Słowacji, 145,4% w Czechach, 178,7% w Portugalii, do 212,8% w Hiszpanii.

Struktura aktywów zagranicznych¹⁷ w analizowanych krajach na koniec 2021 r. była zróżnicowana. W przypadku Polski ich główną część stanowiły pozostałe inwestycje (38,3%) oraz inwestycje bezpośrednie (37,1%). Udział inwestycji portfelowych wyniósł 18,3%, a pochodnych instrumentów finansowych – 6,2%. Polskie inwestycje za granicą na koniec 2021 r. charakteryzowały się wysokim udziałem inwestycji bezpośrednich oraz relatywnie niskim udziałem inwestycji portfelowych w porównaniu z wybraną grupą krajów.

Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2021 r.

Wśród wybranych krajów struktura aktywów zagranicznych w Czechach była najbardziej podobna do struktury w Polsce.

¹⁷ Kraje strefy euro przekazały część oficjalnych aktywów rezerwowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu. W porównaniu z krajami należącymi do strefy euro Polska, podobnie jak inne kraje regionu niebędące członkami strefy euro (z wyjątkiem Węgier), charakteryzuje się wysokim udziałem aktywów rezerwowych w aktywach zagranicznych. W celu zachowania porównywalności w analizie struktur aktywów zagranicznych nie uwzględniono aktywów rezerwowych.

W przypadku inwestycji bezpośrednich jedynie na Węgrzech i w Czechach udział tych inwestycji w aktywach zagranicznych w analizowanym okresie był wyższy niż w Polsce i wyniósł odpowiednio 50,5% oraz 37,2%.

Udział pozostałych inwestycji w aktywach zagranicznych dla Polski (38,3%) jest nieznacznie wyższy niż średnia dla analizowanej grupy krajów (35,0%).

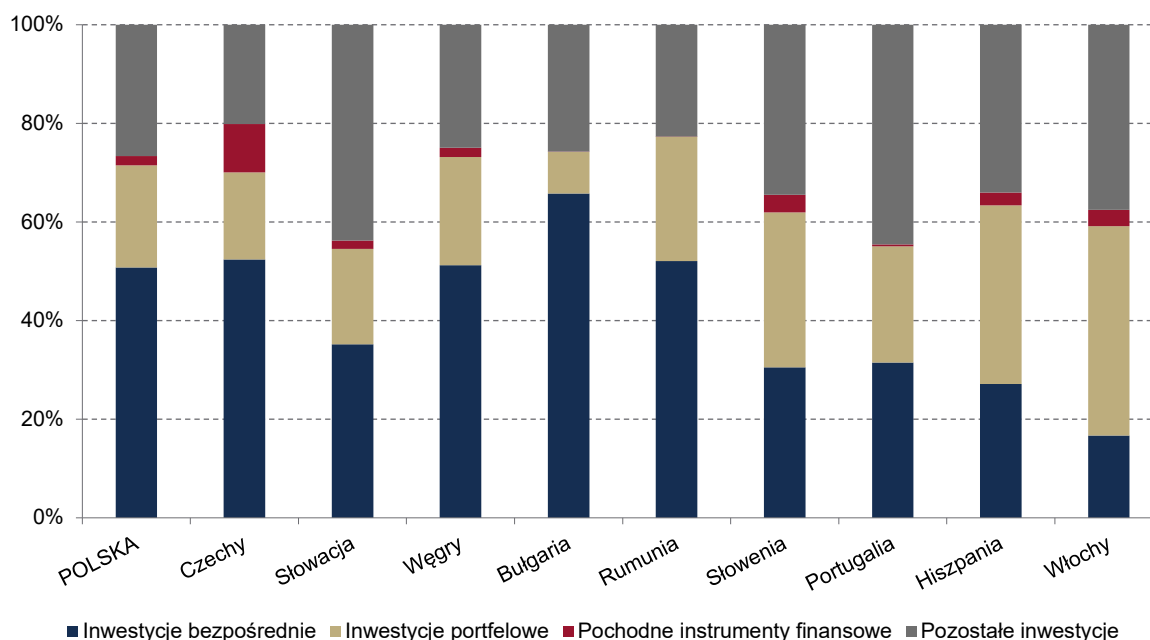
W Polsce stan inwestycji portfelowych stanowił 18,5% wszystkich inwestycji za granicą. Niższy udział tych inwestycji w omawianym okresie wykazały Rumunia (17,2%) i Węgry (14,2%).

We wszystkich analizowanych krajach odnotowano wzrost stanu inwestycji za granicą. Najsilniejsze przyrosty odnotowano w Słowacji i Czechach (odpowiednio 26,4% oraz 22,1%). W porównaniu z 2020 r. w rozważanych krajach średni wzrost stanu aktywów zagranicznych wyniósł 13,4%.

5.3. Pasywa zagraniczne

Pasywa zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2021 r. wyniosły 2 586 mld zł i były równe 98,6% PKB. Średni poziom relacji zobowiązań zagranicznych do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł w tym okresie 168,6%. Najniższy poziom zaobserwowano w Rumunii (85,7%), zaś najwyższy w Hiszpanii (283,1%). Wartość tego wskaźnika w Polsce była drugą najniższą w analizowanej grupie krajów.

Wykres 21. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2021 r.

Na poziom polskich pasywów zagranicznych na koniec 2021 r. wpłynęły głównie inwestycje bezpośrednie, które stanowiły 50,8% wszystkich polskich zobowiązań. Pozostałą część polskich pasywów stanowiły

pozostałe inwestycje (26,6%), inwestycje portfelowe (20,7%) i pochodne instrumenty finansowe (1,9%). Strukturę pasywów zagranicznych najbardziej podobną do polskiej miały Węgry, gdzie inwestycje bezpośrednie stanowiły 51,2%, a inwestycje portfelowe – 21,9%.

Inwestycje portfelowe podmiotów zagranicznych w Polsce na koniec 2021 r. stanowiły 20,7% pasywów zagranicznych. W analizowanej grupie krajów średni udział tych inwestycji wyniósł 24,7%.

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2021 r. stanowił 26,6% wartości polskich pasywów zagranicznych.

Wszystkie kraje w analizowanej grupie odnotowały wzrost poziomu pasywów. W analizowanych państwach zanotowano wzrost pasywów w stosunku do poprzedniego roku średnio o 8,5%, w Polsce wskaźnik ten wyniósł 9,9%. Najsilniej wzrosły pasywa zagraniczne Czech i Słowacji (odpowiednio o 20,6% i 16,2%).

6. Aneks statystyczny

Tabela 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 195 969	-1 163 209	-1 116 153	-1 025 970	-1 037 668
Ogółem aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 548 470
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	324 005
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	96 044
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	227 961
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 322
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	89 994
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 328
Papiery dłużne długoterminowe	44 948	54 264	58 200	72 242	71 065
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	263
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 057
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	334 923
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 674
Pozostałe instrumenty dłużne	198 785	219 365	223 206	278 156	316 249
Narodowy Bank Polski	2	2	2	2	13
Sektor rządowy	47 779	53 152	54 699	59 514	55 131
MIF	47 631	60 999	57 961	57 633	74 065
Pozostałe sektory	103 373	105 212	110 544	161 007	187 040
Podmioty finansowe	21 184	22 838	25 782	61 593	66 464
Podmioty niefinansowe	82 189	82 374	84 762	99 414	120 576
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163
Ogółem pasywa	2 190 772	2 233 029	2 261 566	2 353 775	2 586 138
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 313 804
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	863 795
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 009
Inwestycje portfelowe	658 382	641 053	587 183	560 138	534 292
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	187 590
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 955	407 839	398 716	346 702
Papiery dłużne długoterminowe	457 480	447 916	407 798	397 664	346 690
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	12
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	49 705
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	688 337
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	766
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
Pozostałe instrumenty dłużne	526 135	542 908	563 263	609 174	657 804
Narodowy Bank Polski	32 034	40 472	45 905	47 532	39 977
Sektor rządowy	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407
MIF	182 729	176 337	162 340	177 804	174 071
Pozostałe sektory	225 132	240 590	273 391	273 805	305 349
Podmioty finansowe	50 187	55 425	76 832	68 414	74 088
Podmioty niefinansowe	174 945	185 165	196 559	205 391	231 261

Tabela 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-286 740	-270 509	-262 099	-222 328	-225 609
Ogółem aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 667
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 445
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 436	20 666	19 228	18 407	20 882
Instrumenty dłużne	36 576	37 631	42 023	43 511	49 563
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 074
Udziałowe papiery wartościowe	18 834	18 391	20 267	13 939	19 566
Dłużne papiery wartościowe	10 815	12 685	13 739	15 708	15 508
Papiery dłużne długoterminowe	10 776	12 619	13 667	15 654	15 451
Instrumenty rynku pieniężnego	39	66	72	54	57
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 754
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	72 819
Pozostałe udziały kapitałowe	1 611	1 483	2 173	3 749	4 061
Pozostałe instrumenty dłużne	47 661	51 016	52 414	60 272	68 758
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	3
Sektor rządowy	11 455	12 361	12 845	12 897	11 987
MIF	11 421	14 185	13 610	12 489	16 102
Pozostałe sektory	24 785	24 470	25 959	34 886	40 666
Podmioty finansowe	5 079	5 312	6 055	13 345	14 450
Podmioty niefinansowe	19 706	19 158	19 904	21 541	26 216
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575
Ogółem pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	562 276
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	285 647
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	154 282	154 046	168 602	161 574	187 806
Instrumenty dłużne	82 439	85 294	87 079	87 463	97 841
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 166
Udziałowe papiery wartościowe	48 161	44 906	42 115	34 980	40 786
Dłużne papiery wartościowe	109 689	104 176	95 770	86 399	75 380
Papiery dłużne długoterminowe	109 684	104 167	95 761	86 171	75 377
Instrumenty rynku pieniężnego	5	9	9	228	3
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 807
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	149 656
Pozostałe udziały kapitałowe	68	102	221	115	167
Alokacja SDR	1 553	1 584	1 612	1 545	6 472
Pozostałe instrumenty dłużne	126 145	126 256	132 269	132 005	143 017
Narodowy Bank Polski	7 680	9 412	10 780	10 299	8 691
Sektor rządowy	20 677	19 885	19 168	23 844	30 092
MIF	43 811	41 009	38 121	38 530	37 846
Pozostałe sektory	53 977	55 950	64 200	59 332	66 388
Podmioty finansowe	12 032	12 889	18 043	14 824	16 108
Podmioty niefinansowe	41 945	43 061	46 157	44 508	50 280

Tabela 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln USD)

	2017	2018	2019	2020	2021
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-343 542	-309 390	-293 906	-272 980	-255 584
Ogółem aktywa	285 754	284 549	301 609	353 294	381 395
Inwestycje bezpośrednie	73 098	66 674	68 681	76 027	79 804
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	29 277	23 635	21 559	22 601	23 656
Instrumenty dłużne	43 821	43 039	47 122	53 426	56 148
Inwestycje portfelowe	35 524	35 542	38 133	36 403	39 734
Udziałowe papiery wartościowe	22 565	21 033	22 727	17 115	22 167
Dłużne papiery wartościowe	12 959	14 509	15 406	19 288	17 567
Papiery dłużne długoterminowe	12 912	14 434	15 324	19 222	17 503
Instrumenty rynku pieniężnego	47	75	82	66	64
Pochodne instrumenty finansowe	4 825	5 327	5 177	7 999	13 314
Pozostałe inwestycje	59 029	60 042	61 213	78 618	82 494
Pozostałe udziały kapitałowe	1 930	1 695	2 436	4 606	4 600
Pozostałe instrumenty dłużne	57 099	58 347	58 777	74 012	77 894
Narodowy Bank Polski	1	1	1	1	3
Sektor rządowy	13 724	14 138	14 404	15 835	13 579
MIF	13 681	16 225	15 263	15 335	18 243
Pozostałe sektory	29 693	27 983	29 109	42 841	46 069
Podmioty finansowe	6 085	6 074	6 790	16 389	16 370
Podmioty niefinansowe	23 608	21 909	22 319	26 452	29 699
Oficjalne aktywa rezerwowe	113 278	116 964	128 405	154 247	166 049
Ogółem pasywa	629 296	593 939	595 515	626 274	636 979
Inwestycje bezpośrednie	283 612	273 734	286 705	305 784	323 598
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	184 843	176 183	189 060	198 391	212 758
Instrumenty dłużne	98 769	97 551	97 645	107 393	110 840
Inwestycje portfelowe	189 119	170 507	154 617	149 037	131 599
Udziałowe papiery wartościowe	57 703	51 360	47 226	42 950	46 204
Dłużne papiery wartościowe	131 416	119 147	107 391	106 087	85 395
Papiery dłużne długoterminowe	131 410	119 137	107 380	105 806	85 392
Instrumenty rynku pieniężnego	6	10	11	281	3
Pochodne instrumenty finansowe	3 490	3 367	3 818	7 330	12 243
Pozostałe inwestycje	153 075	146 331	150 375	164 123	169 539
Pozostałe udziały kapitałowe	81	117	248	141	189
Alokacja SDR	1 861	1 812	1 808	1 897	7 332
Pozostałe instrumenty dłużne	151 133	144 402	148 319	162 085	162 018
Narodowy Bank Polski	9 201	10 765	12 088	12 647	9 846
Sektor rządowy	24 772	22 743	21 494	29 277	34 090
MIF	52 489	46 902	42 748	47 309	42 874
Pozostałe sektory	64 671	63 992	71 989	72 852	75 208
Podmioty finansowe	14 417	14 742	20 231	18 203	18 248
Podmioty niefinansowe	50 254	49 250	51 758	54 649	56 960

Tabela 4. Rozliczenie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w 2021 r. (mln zł)

	2020	Transakcje w 2021 r.	Inne zmiany	2021	Zmiana stanu	Dynamika
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 025 970	-16 451	4 753	-1 037 668	-11 698	101,1%
Ogółem aktywa	1 327 805	162 812	57 853	1 548 470	220 665	116,6%
Inwestycje bezpośrednie	285 741	36 361	1 903	324 005	38 264	113,4%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	84 946	11 377	-279	96 044	11 098	113,1%
Instrumenty dłużne	200 795	24 984	2 182	227 961	27 166	113,5%
Inwestycje portfelowe	136 817	18 940	5 565	161 322	24 505	117,9%
Udziałowe papiery wartościowe	64 324	18 421	7 249	89 994	25 670	139,9%
Dłużne papiery wartościowe	72 493	519	-1 684	71 328	-1 165	98,4%
Papiery dłużne długoterminowe	72 242	468	-1 645	71 065	-1 177	98,4%
Instrumenty rynku pieniężnego	251	51	-39	263	12	104,8%
Pochodne instrumenty finansowe	30 063	-13 713	37 707	54 057	23 994	179,8%
Pozostałe inwestycje	295 464	48 731	-9 272	334 923	39 459	113,4%
Pozostałe udziały kapitałowe	17 308	256	1 110	18 674	1 366	107,9%
Pozostałe instrumenty dłużne	278 156	48 475	-10 382	316 249	38 093	113,7%
Narodowy Bank Polski	2	12	-1	13	11	650,0%
Sektor rządowy	59 514	-5 562	1 179	55 131	-4 383	92,6%
MIF	57 633	33 323	-16 891	74 065	16 432	128,5%
Pozostałe sektory	161 007	20 702	5 331	187 040	26 033	116,2%
Podmioty finansowe	61 593	1 680	3 191	66 464	4 871	107,9%
Podmioty niefinansowe	99 414	19 022	2 140	120 576	21 162	121,3%
Oficjalne aktywa rezerwowe	579 720	72 493	21 950	674 163	94 443	116,3%
Ogółem pasywa	2 353 775	179 263	53 100	2 586 138	232 363	109,9%
Inwestycje bezpośrednie	1 149 256	143 228	21 320	1 313 804	164 548	114,3%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	745 631	95 072	23 092	863 795	118 164	115,8%
Instrumenty dłużne	403 625	48 156	-1 772	450 009	46 384	111,5%
Inwestycje portfelowe	560 138	-25 681	-165	534 292	-25 846	95,4%
Udziałowe papiery wartościowe	161 422	2 672	23 496	187 590	26 168	116,2%
Dłużne papiery wartościowe	398 716	-28 353	-23 661	346 702	-52 014	87,0%
Papiery dłużne długoterminowe	397 664	-26 309	-24 665	346 690	-50 974	87,2%
Instrumenty rynku pieniężnego	1 052	-2 044	1 004	12	-1 040	1,1%
Pochodne instrumenty finansowe	27 549	0	22 156	49 705	22 156	180,4%
Pozostałe inwestycje	616 832	61 716	9 789	688 337	71 505	111,6%
Pozostałe udziały kapitałowe	530	175	61	766	236	144,5%
Alokacja SDR	7 128	20 846	1 793	29 767	22 639	417,6%
Pozostałe instrumenty dłużne	609 174	40 695	7 935	657 804	48 630	108,0%
Narodowy Bank Polski	47 532	-9 904	2 349	39 977	-7 555	84,1%
Sektor rządowy	110 033	28 302	72	138 407	28 374	125,8%
MIF	177 804	-4 869	1 136	174 071	-3 733	97,9%
Pozostałe sektory	273 805	27 166	4 378	305 349	31 544	111,5%
Podmioty finansowe	68 414	5 503	171	74 088	5 674	108,3%
Podmioty niefinansowe	205 391	21 663	4 207	231 261	25 870	112,6%

Tabela 5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 548 470
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	324 005
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 322
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	334 923
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 057
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163
Pasywa	2 190 772	2 233 029	2 261 566	2 353 775	2 586 138
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 313 804
Inwestycje portfelowe	658 382	641 053	587 183	560 138	534 292
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	688 337
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	49 705
Netto	-1 195 969	-1 163 209	-1 116 153	-1 025 970	-1 037 668
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-989 799
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 428	-442 366	-423 321	-372 970
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-353 414
Pochodne instrumenty finansowe	4 645	7 371	5 163	2 514	4 352
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163

Tabela 6. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 667
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 445
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 074
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	72 819
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 754
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575
Pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	562 276
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	285 647
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 166
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	149 656
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 807
Netto	-286 740	-270 509	-262 099	-222 328	-225 609
Inwestycje bezpośrednie	-175 709	-181 043	-194 430	-187 119	-215 202
Inwestycje portfelowe	-128 201	-118 006	-103 879	-91 732	-81 092
Pozostałe inwestycje	-78 494	-75 443	-79 515	-69 644	-76 837
Pochodne instrumenty finansowe	1 114	1 715	1 213	545	947
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575

Tabela 7. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 548 470
NBP	394 497	439 896	487 788	579 890	674 346
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	68 704	85 316	86 132	105 731	126 393
Sektor rządowy	52 815	59 406	62 484	76 159	73 499
Pozostałe sektory	478 787	485 202	509 009	566 025	674 232
Pasywa	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 586 138
NBP	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	354 528	346 734	323 401	327 990	383 788
Sektor rządowy	510 157	488 572	437 757	447 225	413 801
Pozostałe sektory	1 287 575	1 350 440	1 447 637	1 523 900	1 718 805
Netto	-1 195 969	-1 163 210	-1 116 153	-1 025 970	-1 037 668
NBP	355 985	392 612	435 017	525 230	604 602
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-285 824	-261 418	-237 269	-222 259	-257 395
Sektor rządowy	-457 342	-429 166	-375 273	-371 066	-340 302
Pozostałe sektory	-808 788	-865 238	-938 628	-957 875	-1 044 573

Tabela 8. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 667
NBP	94 583	102 301	114 546	125 658	146 615
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	16 474	19 841	20 225	22 911	27 479
Sektor rządowy	12 662	13 816	14 674	16 504	15 981
Pozostałe sektory	114 792	112 841	119 528	122 650	146 592
Pasywa	525 235	519 308	531 072	510 051	562 276
NBP	9 233	10 996	12 392	11 844	15 163
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	85 000	80 637	75 942	71 075	83 443
Sektor rządowy	122 298	113 621	102 796	96 912	89 968
Pozostałe sektory	308 704	314 054	339 942	330 220	373 702
Netto	-286 724	-270 509	-262 099	-222 328	-225 609
NBP	85 350	91 305	102 154	113 814	131 452
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-68 526	-60 796	-55 717	-48 164	-55 964
Sektor rządowy	-109 636	-99 805	-88 122	-80 408	-73 987
Pozostałe sektory	-193 912	-201 213	-220 414	-207 570	-227 110

Tabela 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 548 470
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	324 005
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	96 044
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	227 961
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 322
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	89 994
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 328
Papiery dłużne długoterminowe	44 948	54 264	58 200	72 242	71 065
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	263
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	334 923
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 674
Udzielone kredyty handlowe	65 501	70 537	73 880	87 046	107 623
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	65 501	70 537	73 880	87 046	107 623
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25 225	31 689	35 434	35 124	38 848
Długoterminowe	17 677	21 390	25 202	24 839	28 280
Krótkoterminowe	7 548	10 299	10 232	10 285	10 568
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40 301	47 695	41 214	48 080	66 187
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	40 301	47 695	41 214	48 080	66 187
Pozostałe aktywa zagraniczne	55 792	56 628	58 941	93 193	87 255
Długoterminowe	7 563	8 432	7 919	8 365	8 993
Krótkoterminowe	48 229	48 196	51 022	84 828	78 262
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 057
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163

Tabela 10. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 667
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 445
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 436	20 666	19 228	18 407	20 882
Instrumenty dłużne	36 576	37 631	42 023	43 511	49 563
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 074
Udziałowe papiery wartościowe	18 834	18 391	20 267	13 939	19 566
Dłużne papiery wartościowe	10 815	12 685	13 739	15 708	15 508
Papiery dłużne długoterminowe	10 776	12 619	13 667	15 654	15 451
Instrumenty rynku pieniężnego	39	66	72	54	57
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	72 819
Pozostałe udziały kapitałowe	1 611	1 483	2 173	3 749	4 061
Udzielone kredyty handlowe	15 704	16 404	17 349	18 862	23 400
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	15 704	16 404	17 349	18 862	23 400
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 048	7 370	8 321	7 610	8 446
Długoterminowe	4 238	4 975	5 918	5 382	6 148
Krótkoterminowe	1 810	2 395	2 403	2 228	2 298
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	9 663	11 092	9 678	10 418	14 390
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	9 663	11 092	9 678	10 418	14 390
Pozostałe aktywa zagraniczne	13 377	13 169	13 840	20 194	18 970
Długoterminowe	1 814	1 961	1 859	1 813	1 955
Krótkoterminowe	11 563	11 208	11 981	18 381	17 015
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 869	2 981	3 226	3 188	3 552
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 754
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575

Tabela 11. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pasywa	2 190 772	2 233 029	2 261 566	2 353 775	2 586 138
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 313 804
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	863 795
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 009
Inwestycje portfelowe	658 382	641 053	587 183	560 138	534 292
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	187 590
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 955	407 839	398 716	346 702
Papiery dłużne długoterminowe	457 480	447 916	407 798	397 664	346 690
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	12
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	688 337
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	766
Otrzymane kredyty handlowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 295
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 295
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335 466	346 337	356 146	382 912	418 469
Długoterminowe	312 443	320 451	318 439	352 098	383 637
Krótkoterminowe	23 023	25 886	37 707	30 814	34 832
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 369	10 454	15 206	21 520	15 897
Długoterminowe	3 680	3 708	7 683	15 319	10 601
Krótkoterminowe	7 689	6 746	7 523	6 201	5 296
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	49 705

Tabela 12. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	562 276
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	285 647
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	154 282	154 046	168 602	161 574	187 806
Instrumenty dłużne	82 439	85 294	87 079	87 463	97 841
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 166
Udziałowe papiery wartościowe	48 161	44 906	42 115	34 980	40 786
Dłużne papiery wartościowe	109 689	104 176	95 770	86 399	75 380
Papiery dłużne długoterminowe	109 684	104 167	95 761	86 171	75 377
Instrumenty rynku pieniężnego	5	9	9	228	3
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	149 656
Pozostałe udziały kapitałowe	68	102	221	115	167
Otrzymane kredyty handlowe	15 910	16 907	17 660	16 865	21 153
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	15 910	16 907	17 660	16 865	21 153
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	80 432	80 543	83 633	82 976	90 982
Długoterminowe	74 911	74 522	74 778	76 299	83 409
Krótkoterminowe	5 521	6 021	8 855	6 677	7 573
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	26 575	25 854	26 841	26 939	26 800
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	26 575	25 854	26 841	26 939	26 800
Pozostałe pasywa zagraniczne	2 725	2 431	3 570	4 664	3 457
Długoterminowe	883	862	1 804	3 320	2 305
Krótkoterminowe	1 842	1 569	1 766	1 344	1 152
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	503	521	565	561	625
Alokacja SDR	1 553	1 584	1 612	1 545	6 472
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 807

Tabela 13. Inwestycje bezpośrednie (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-989 799
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	254 475	250 674	260 834	285 741	324 005
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	96 044
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 204	631	855	1 759	2 562
Pozostałe sektory	100 716	88 228	81 023	83 187	93 482
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	227 961
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	1	0	8
Pozostałe sektory	152 555	161 815	178 955	200 795	227 953
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 313 804
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	863 795
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	100 993	89 053	77 658	61 050	95 856
Pozostałe sektory	542 502	573 343	640 333	684 581	767 939
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 009
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	21	7	80	82	162
Pozostałe sektory	343 825	366 754	370 745	403 543	449 847

Tabela 14. Inwestycje bezpośrednie – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-989 799
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	254 475	250 674	260 834	285 741	324 005
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 204	631	856	1 759	2 570
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 204	631	855	1 759	2 562
Instrumenty dłużne	0	0	1	0	8
Pozostałe sektory	253 271	250 043	259 978	283 982	321 435
Akcje i inne formy udziałówkapitałowych	100 716	88 228	81 023	83 187	93 482
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 955	200 795	227 953
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 313 804
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	101 014	89 060	77 738	61 132	96 018
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 993	89 053	77 658	61 050	95 856
Instrumenty dłużne	21	7	80	82	162
Pozostałe sektory	886 327	940 097	1 011 078	1 088 124	1 217 786
Akcje i inne formy udziałówkapitałowych	542 502	573 343	640 333	684 581	767 939
Instrumenty dłużne	343 825	366 754	370 745	403 543	449 847

Tabela 15. Inwestycje portfelowe (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 428	-442 366	-423 321	-372 970
Inwestycje portfelowe - aktywa	123 668	133 625	144 817	136 817	161 322
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	89 994
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	621	682	1 044	1 346	1 054
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	77 936	78 397	85 264	62 978	88 940
Podmioty finansowe	75 023	75 601	81 938	52 616	74 650
Podmioty niefinansowe	2 913	2 796	3 326	10 362	14 290
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 328
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	8 667	13 774	15 226	26 669	25 715
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	36 444	40 772	43 283	45 824	45 613
Podmioty finansowe	30 068	34 033	36 462	39 005	38 367
Podmioty niefinansowe	6 376	6 739	6 821	6 819	7 246
Długoterminowe papiery dłużne	44 948	54 264	58 200	72 242	71 065
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	8 667	13 774	15 226	26 669	25 653
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	36 281	40 490	42 974	45 573	45 412
Podmioty finansowe	29 936	33 780	36 171	38 834	38 253
Podmioty niefinansowe	6 345	6 710	6 803	6 739	7 159
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	263
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	62
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	163	282	309	251	201
Podmioty finansowe	132	253	291	171	114
Podmioty niefinansowe	31	29	18	80	87
Inwestycje portfelowe - pasywa	658 382	641 053	587 183	560 138	534 292
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	187 590
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	38 157	36 985	31 880	18 601	34 991
Sektor rządowy	67	67	67	67	67
Pozostałe sektory	162 656	156 046	147 397	142 754	152 532
Podmioty finansowe	75 282	79 629	83 100	71 255	75 201
Podmioty niefinansowe	87 374	76 417	64 297	71 499	77 331
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 955	407 839	398 716	346 702
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092
Sektor rządowy	423 850	402 995	356 063	337 125	275 327
Pozostałe sektory	10 894	11 134	11 911	13 648	23 283
Podmioty finansowe	4 337	3 931	3 731	3 148	5 003
Podmioty niefinansowe	6 557	7 203	8 180	10 500	18 280
Długoterminowe papiery dłużne	457 480	447 916	407 798	397 664	346 690
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092
Sektor rządowy	423 849	402 994	356 062	336 198	275 322
Pozostałe sektory	10 873	11 096	11 871	13 646	23 276
Podmioty finansowe	4 337	3 931	3 701	3 148	4 999
Podmioty niefinansowe	6 536	7 165	8 170	10 498	18 277
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	12
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	123	0
Sektor rządowy	1	1	1	927	5
Pozostałe sektory	21	38	40	2	7
Podmioty finansowe	0	0	30	0	4
Podmioty niefinansowe	21	38	10	2	3

Tabela 16. Inwestycje portfelowe – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 428	-442 366	-423 321	-372 970
Inwestycje portfelowe - aktywa	123 668	133 625	144 817	136 817	161 322
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	9 288	14 456	16 270	28 015	26 769
Udziałowe papiery wartościowe	9 288	14 456	16 270	28 015	26 769
Dłużne papiery wartościowe	621	682	1 044	1 346	1 054
Długoterminowe papiery dłużne	8 667	13 774	15 226	26 669	25 715
Instrumenty rynku pieniężnego	8 667	13 774	15 226	26 669	25 653
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	114 380	119 169	128 547	108 802	134 553
Udziałowe papiery wartościowe	77 936	78 397	85 264	62 978	88 940
Dłużne papiery wartościowe	36 444	40 772	43 283	45 824	45 613
Długoterminowe papiery dłużne	36 281	40 490	42 974	45 573	45 412
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	201
Inwestycje portfelowe - pasywa	658 382	641 053	587 183	560 138	534 292
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	60 915	70 811	71 745	66 544	83 083
Udziałowe papiery wartościowe	38 157	36 985	31 880	18 601	34 991
Dłużne papiery wartościowe	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092
Długoterminowe papiery dłużne	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	123	0
Sektor rządowy	423 917	403 062	356 130	337 192	275 394
Dłużne papiery wartościowe	67	67	67	67	67
Długoterminowe papiery dłużne	423 850	402 995	356 063	337 125	275 327
<i>w tym: Obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych</i>	423 849	402 994	356 062	336 198	275 322
Instrumenty rynku pieniężnego	222 462	209 994	193 927	193 262	161 266
Pozostałe sektory	173 550	167 180	159 308	156 402	175 815
Udziałowe papiery wartościowe	162 656	156 046	147 397	142 754	152 532
Dłużne papiery wartościowe	10 894	11 134	11 911	13 648	23 283
Długoterminowe papiery dłużne	10 873	11 096	11 871	13 646	23 276
Instrumenty rynku pieniężnego	21	38	40	2	7

Tabela 17. Pozostałe inwestycje – aktywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-353 414
Pozostałe inwestycje - aktywa	205 505	225 738	232 460	295 464	334 923
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 674
NBP	137	142	143	168	170
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	45	47	47	39	81
Sektor rządowy	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353
Pozostałe sektory	3 237	2 853	3 098	2 854	4 070
Podmioty finansowe	3 031	2 588	2 922	2 660	3 877
Podmioty niefinansowe	206	265	176	194	193
Udzielone kredyty handlowe	65 501	70 537	73 880	87 046	107 623
Sektor rządowy	564	4 903	8 107	13 990	22 168
Pozostałe sektory	64 937	65 634	65 773	73 056	85 455
Podmioty finansowe	1 332	1 428	1 526	1 954	1 949
Podmioty niefinansowe	63 605	64 206	64 247	71 102	83 506
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25 225	31 689	35 434	35 124	38 848
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463
Sektor rządowy	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079
Pozostałe sektory	6 217	7 434	8 349	8 321	9 306
Podmioty finansowe	4 376	5 352	6 231	5 910	6 625
Podmioty niefinansowe	1 841	2 082	2 118	2 411	2 681
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40 301	47 695	41 214	48 080	66 187
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	11 461	11 174	12 246	21 435	27 881
Podmioty finansowe	1 272	1 264	1 514	2 323	2 171
Podmioty niefinansowe	10 189	9 910	10 732	19 112	25 710
Pozostałe aktywa zagraniczne	55 792	56 628	58 941	93 193	87 255
NBP	2	2	2	2	13
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296
Sektor rządowy	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884
Pozostałe sektory	8 792	8 154	10 439	43 482	48 062
Podmioty finansowe	2 537	2 419	3 097	36 952	39 626
Podmioty niefinansowe	6 255	5 735	7 342	6 530	8 436
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Pozostałe sektory	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Podmioty finansowe	11 667	12 375	13 414	14 454	16 093
Podmioty niefinansowe	299	441	323	259	243

Tabela 18. Pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-353 414
Pozostałe inwestycje - pasywa	532 897	550 159	571 071	616 832	688 337
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	766
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	284	439	942	530	766
Podmioty finansowe	12	2	0	-1	0
Podmioty niefinansowe	272	437	942	531	766
Otrzymane kredyty handlowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 295
Sektor rządowy	83	44	72	208	241
Pozostałe sektory	66 279	72 658	75 131	77 623	97 054
Podmioty finansowe	1 295	1 401	1 290	1 381	1 261
Podmioty niefinansowe	64 984	71 257	73 841	76 242	95 793
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335 466	346 337	356 146	382 912	418 469
NBP	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887
Sektor rządowy	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777
Pozostałe sektory	152 120	161 169	185 117	183 955	195 805
Podmioty finansowe	45 699	49 799	65 952	57 271	64 110
Podmioty niefinansowe	106 421	111 370	119 165	126 684	131 695
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268
NBP	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293
Sektor rządowy	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	0	0	0	0	0
Podmioty finansowe	0	0	0	0	0
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 369	10 454	15 206	21 520	15 897
NBP	127	0	0	2	2
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	6 241	5 687	4 216	4 977	891
Sektor rządowy	366	246	253	6 903	5 389
Pozostałe sektory	4 635	4 521	10 737	9 638	9 615
Podmioty finansowe	1 095	1 983	7 184	7 173	5 842
Podmioty niefinansowe	3 540	2 538	3 553	2 465	3 773
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Pozostałe sektory	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Podmioty finansowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
NBP	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767

Tabela 19. Pozostałe inwestycje – aktywa – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje - aktywa	205 505	225 738	232 460	295 464	334 923
Narodowy Bank Polski	139	144	145	170	183
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170
Długoterminowe	137	142	143	168	170
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	13
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	2	2	2	2	13
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	47 676	61 046	58 008	57 672	74 146
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81
Długoterminowe	45	47	47	39	81
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463
Długoterminowe	12 485	15 184	18 718	19 031	22 142
Krótkoterminowe	4 941	7 159	6 443	5 815	5 321
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306
Pozostałe aktywa zagraniczne	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296
Długoterminowe	261	475	750	810	383
Krótkoterminowe	1 104	1 660	3 082	5 332	7 913
Sektor rządowy	51 080	56 483	60 665	73 761	69 484
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353
Długoterminowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079
Długoterminowe	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884
Długoterminowe	5 998	6 432	4 884	4 942	5 431
Krótkoterminowe	39 635	39 905	39 784	38 625	25 453
Pozostałe sektory	106 610	108 065	113 642	163 861	191 110
Pozostałe udziały kapitałowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 070
Długoterminowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 070
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	64 937	65 634	65 773	73 056	85 455
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	64 937	65 634	65 773	73 056	85 455
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 217	7 434	8 349	8 321	9 306
Długoterminowe	3 610	4 294	4 560	3 851	4 059
Krótkoterminowe	2 607	3 140	3 789	4 470	5 247
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 461	11 174	12 246	21 435	27 881
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	11 461	11 174	12 246	21 435	27 881
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 792	8 154	10 439	43 482	48 062
Długoterminowe	1 304	1 525	2 285	2 613	3 179
Krótkoterminowe	7 488	6 629	8 154	40 869	44 883
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Długoterminowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0

Tabela 20. Pozostałe inwestycje – pasywa – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe inwestycje - pasywa	532 897	550 159	571 071	616 832	688 337
Narodowy Bank Polski	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975
Pozostałe pasywa zagraniczne	127	0	0	2	2
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	127	0	0	2	2
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
Długoterminowe	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	182 729	176 337	162 340	177 804	174 071
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887
Długoterminowe	91 617	92 456	80 423	87 204	82 836
Krótkoterminowe	5 938	7 493	9 304	8 831	7 051
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 241	5 687	4 216	4 977	891
Długoterminowe	2 307	1 492	889	1 720	175
Krótkoterminowe	3 934	4 195	3 327	3 257	716
Sektor rządowy	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407
Otrzymane kredyty handlowe	83	44	72	208	241
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	83	44	72	208	241
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777
Długoterminowe	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	366	246	253	6 903	5 389
Długoterminowe	365	246	253	6 903	5 389
Krótkoterminowe	1	0	0	0	0
Pozostałe sektory	225 416	241 029	274 333	274 335	306 115
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	766
Długoterminowe	284	439	942	530	766
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Otrzymane kredyty handlowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 054
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 054
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	152 120	161 169	185 117	183 955	195 805
Długoterminowe	135 035	142 776	156 714	161 972	168 024
Krótkoterminowe	17 085	18 393	28 403	21 983	27 781
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	4 635	4 521	10 737	9 638	9 615
Długoterminowe	1 008	1 970	6 541	6 696	5 037
Krótkoterminowe	3 627	2 551	4 196	2 942	4 578
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Długoterminowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0

Tabela 21. Sektor rządowy i samorządowy (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Sektor rządowy					
Aktywa	52 815	59 406	62 484	76 159	73 499
Inwestycje bezpośrednie	539	583	590	591	778
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	539	583	590	591	778
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	51 080	56 483	60 665	73 761	69 484
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353
Udzielone kredyty handlowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884
Pochodne instrumenty finansowe	1 196	2 340	1 229	1 807	3 237
Pasywa	510 157	488 571	437 757	447 225	413 801
Inwestycje portfelowe	423 917	403 062	356 130	337 192	275 394
Udziałowe papiery wartościowe	67	67	67	67	67
Dłużne papiery wartościowe	423 850	402 995	356 063	337 125	275 327
Długoterminowe papiery dłużne	423 849	402 994	356 062	336 198	275 322
Obligacje na rynku krajowym	201 387	193 000	162 135	142 936	114 056
Obligacje na rynkach zagranicznych	222 462	209 994	193 927	193 262	161 266
Instrumenty rynku pieniężnego	1	1	1	927	5
Pozostałe inwestycje	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407
Otrzymane kredyty handlowe	83	44	72	208	241
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	366	246	253	6 903	5 389
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0
Netto	-457 342	-429 165	-375 273	-371 066	-340 302
Inwestycje bezpośrednie	539	583	590	591	778
Inwestycje portfelowe	-423 917	-403 062	-356 130	-337 192	-275 394
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	-423 850	-402 995	-356 063	-337 125	-275 327
Długoterminowe papiery dłużne	-423 849	-402 994	-356 062	-336 198	-275 322
Instrumenty rynku pieniężnego	-1	-1	-1	-927	-5
Pozostałe inwestycje	-35 160	-29 026	-20 962	-36 272	-68 923
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353
Kredyty handlowe	481	4 859	8 035	13 782	21 927
Pozostałe kredyty i pożyczki	-84 209	-83 307	-79 378	-100 965	-130 698
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	45 267	46 091	44 415	36 664	25 495
Pochodne instrumenty finansowe	1 196	2 340	1 229	1 807	3 237

Tabela 22. Monetarne instytucje finansowe (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)					
Aktywa	68 704	85 316	86 132	105 731	126 393
Inwestycje bezpośrednie	1 204	631	856	1 759	2 570
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 204	631	855	1 759	2 562
Instrumenty dłużne	0	0	1	0	8
Inwestycje portfelowe	9 288	14 456	16 270	28 015	26 769
Udziałowe papiery wartościowe	621	682	1 044	1 346	1 054
Dłużne papiery wartościowe	8 667	13 774	15 226	26 669	25 715
Długoterminowe papiery dłużne	8 667	13 774	15 226	26 669	25 653
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	62
Pozostałe inwestycje	47 676	61 046	58 008	57 672	74 146
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306
Pozostałe aktywa zagraniczne	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296
Pochodne instrumenty finansowe	10 536	9 183	10 998	18 285	22 908
Pasywa	354 528	346 734	323 401	327 990	383 788
Inwestycje bezpośrednie	101 014	89 060	77 738	61 132	96 018
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 993	89 053	77 658	61 050	95 856
Instrumenty dłużne	21	7	80	82	162
Inwestycje portfelowe	60 915	70 811	71 745	66 544	83 083
Udziałowe papiery wartościowe	38 157	36 985	31 880	18 601	34 991
Dłużne papiery wartościowe	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092
Długoterminowe papiery dłużne	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	123	0
Pozostałe inwestycje	182 729	176 337	162 340	177 804	174 071
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 241	5 687	4 216	4 977	891
Pochodne instrumenty finansowe	9 870	10 526	11 578	22 510	30 616
Netto	-285 824	-261 418	-237 269	-222 259	-257 395
Inwestycje bezpośrednie	-99 810	-88 429	-76 882	-59 373	-93 448
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-99 789	-88 422	-76 803	-59 291	-93 294
Instrumenty dłużne	-21	-7	-79	-82	-154
Inwestycje portfelowe	-51 627	-56 355	-55 475	-38 529	-56 314
Udziałowe papiery wartościowe	-37 536	-36 303	-30 836	-17 255	-33 937
Dłużne papiery wartościowe	-14 091	-20 052	-24 639	-21 274	-22 377
Długoterminowe papiery dłużne	-14 091	-20 052	-24 639	-21 151	-22 439
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	-123	62
Pozostałe inwestycje	-135 053	-115 291	-104 332	-120 132	-99 925
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81
Pozostałe kredyty i pożyczki	-80 129	-77 606	-64 566	-71 189	-62 424
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	-50 093	-34 180	-39 429	-50 147	-44 987
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	-4 876	-3 552	-384	1 165	7 405
Pochodne instrumenty finansowe	666	-1 343	-580	-4 225	-7 708

Tabela 23. Pozostałe sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozostałe sektory					
Aktywa	478 787	485 202	509 009	566 025	674 232
Inwestycje bezpośrednie	252 732	249 460	259 388	283 391	320 657
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 177	87 645	80 433	82 596	92 704
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 955	200 795	227 953
Inwestycje portfelowe	114 380	119 169	128 547	108 802	134 553
Udziałowe papiery wartościowe	77 936	78 397	85 264	62 978	88 940
Dłużne papiery wartościowe	36 444	40 772	43 283	45 824	45 613
Długoterminowe papiery dłużne	36 281	40 490	42 974	45 573	45 412
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	201
Pozostałe inwestycje	106 610	108 065	113 642	163 861	191 110
Pozostałe udziały kapitałowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 070
Udzielone kredyty handlowe	64 937	65 634	65 773	73 056	85 455
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 217	7 434	8 349	8 321	9 306
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 461	11 174	12 246	21 435	27 881
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 792	8 154	10 439	43 482	48 062
Pochodne instrumenty finansowe	5 065	8 508	7 432	9 971	27 912
Pasywa	1 287 575	1 350 440	1 447 637	1 523 900	1 718 805
Inwestycje bezpośrednie	886 327	940 097	1 011 078	1 088 124	1 217 786
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	542 502	573 343	640 333	684 581	767 939
Instrumenty dłużne	343 825	366 754	370 745	403 543	449 847
Inwestycje portfelowe	173 550	167 180	159 308	156 402	175 815
Udziałowe papiery wartościowe	162 656	156 046	147 397	142 754	152 532
Dłużne papiery wartościowe	10 894	11 134	11 911	13 648	23 283
Długoterminowe papiery dłużne	10 873	11 096	11 871	13 646	23 276
Instrumenty rynku pieniężnego	21	38	40	2	7
Pozostałe inwestycje	225 416	241 029	274 333	274 335	306 115
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	766
Otrzymane kredyty handlowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 054
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	152 120	161 169	185 117	183 955	195 805
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875
Pozostałe pasywa zagraniczne	4 635	4 521	10 737	9 638	9 615
Pochodne instrumenty finansowe	2 282	2 134	2 918	5 039	19 089
Netto	-808 788	-865 238	-938 628	-957 875	-1 044 573
Inwestycje bezpośrednie	-633 595	-690 637	-751 690	-804 733	-897 129
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-442 325	-485 698	-559 900	-601 985	-675 235
Instrumenty dłużne	-191 270	-204 939	-191 790	-202 748	-221 894
Inwestycje portfelowe	-59 170	-48 011	-30 761	-47 600	-41 262
Udziałowe papiery wartościowe	-84 720	-77 649	-62 133	-79 776	-63 592
Dłużne papiery wartościowe	25 550	29 638	31 372	32 176	22 330
Długoterminowe papiery dłużne	25 408	29 394	31 103	31 927	22 136
Instrumenty rynku pieniężnego	142	244	269	249	194
Pozostałe inwestycje	-118 806	-132 964	-160 691	-110 474	-115 005
Pozostałe udziały kapitałowe	2 953	2 414	2 156	2 324	3 304
Kredyty handlowe	-1 342	-7 024	-9 358	-4 567	-11 599
Pozostałe kredyty i pożyczki	-145 903	-153 735	-176 768	-175 634	-186 499
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	11 461	11 174	12 246	21 435	27 881
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	9 868	10 574	11 331	12 124	13 461
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	4 157	3 633	-298	33 844	38 447
Pochodne instrumenty finansowe	2 783	6 374	4 514	4 932	8 823

Tabela 24. Narodowy Bank Polski (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021
Narodowy Bank Polski					
Aktywa	394 497	439 896	487 788	579 890	674 346
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	139	144	145	170	183
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	13
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163
Złoto monetarne	14 942	19 928	42 519	52 253	54 844
SDR	1 490	1 553	1 541	1 601	24 057
Pozycja rezerwowa w MFW	1 846	3 223	3 686	5 239	5 911
Należności w walutach wymiennalnych	376 080	415 048	439 897	520 627	589 351
Rachunki bieżące i depozyty	68 730	85 857	84 936	103 062	82 560
Dłużne papiery wartościowe	307 350	329 191	354 961	417 565	506 791
Pozostałe należności	0	0	0	0	0
Pasywa	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975
Pozostałe pasywa zagraniczne	127	0	0	2	2
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0
Netto	355 985	392 612	435 017	525 230	604 602
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	-38 373	-47 140	-52 626	-54 490	-69 561
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-31 907	-40 472	-45 905	-47 530	-39 975
Pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne	-125	2	2	0	11
Alokacja SDR	-6 478	-6 812	-6 866	-7 128	-29 767
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163

Tabela 25. Wybrane wskaźniki

		Jednostka	2017	2018	2019	2020	2021
1.	<u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto</u> Produkt krajowy brutto	%	-60,1	-54,8	-48,7	-43,9	-39,6
2.	<u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa</u> Produkt krajowy brutto	%	50,0	50,4	49,9	56,8	59,1
3.	<u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa</u> Produkt krajowy brutto	%	110,1	105,3	98,6	100,6	98,6
4.	<u>Zadłużenie zagraniczne</u> Produkt krajowy brutto	%	67,0	64,3	58,8	60,7	56,6
5.	<u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Zadłużenie zagraniczne ogółem	%	21,9	23,1	25,7	26,1	28,2
6.	<u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Produkt krajowy brutto	%	14,7	14,9	15,1	15,8	15,9
7.	<u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Oficjalne aktywa rezerwowe	%	74,0	71,6	71,1	63,9	62,0
8.	<u>Zadłużenie zagraniczne netto</u> Produkt krajowy brutto	%	28,0	24,0	19,3	14,5	9,5
9.	<u>Zadłużenie zagraniczne ogółem</u> Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa	%	60,9	61,1	59,6	60,3	57,4
A	Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto	mln zł	-1 195 969	-1 163 209	-1 116 153	-1 025 970	-1 037 668
B	Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa	mln zł	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 548 470
C	Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa	mln zł	2 190 772	2 233 029	2 261 566	2 353 775	2 586 138
D	Zadłużenia zagraniczne ogółem	mln zł	1 333 961	1 364 436	1 348 793	1 418 643	1 484 282
E	Zadłużenia zagraniczne długoterminowe	mln zł	1 042 302	1 049 364	1 002 089	1 048 012	1 066 372
F	Zadłużenia zagraniczne krótkoterminowe	mln zł	291 658	315 072	346 704	370 631	417 910
G	Produkt krajowy brutto	mln zł	1 989 835	2 121 555	2 293 199	2 338 996	2 622 184
H	Oficjalne aktywa rezerwowe	mln zł	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163
J	Zadłużenie zagraniczne netto	mln zł	558 094	508 886	442 998	339 732	249 425
K	Kurs średni EUR w okresie	zł	4,2576	4,2623	4,2980	4,4448	4,5674
L	Kurs EUR na koniec okresu	zł	4,1709	4,3000	4,2585	4,6148	4,5994

7. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu

Aktywa zagraniczne (polskie inwestycje za granicą) – należności finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) od podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące zarówno instrumenty dłużne, jak i nie-dłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: gotówkę zagraniczną, lokaty w bankach za granicą, kredyty udzielone nierezydentom, dłużne papiery wartościowe, kredyty handlowe udzielone nierezydentom, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz pozostałe należności od podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Aktywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji: tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pozostałe inwestycje, instrumenty pochodne oraz aktywa rezerwowe.

Bilans płatniczy – statystyczne zestawienie obrotów z zagranicą, które dla określonego okresu, w usystematyzowany sposób prezentuje transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami a nierezydentami). Bilans płatniczy prezentowany jest z uwzględnieniem rachunku bieżącego, rachunku kapitałowego i finansowego oraz salda błędów i opuszczeń. Obowiązujące międzynarodowe standardy metodologiczne statystyki bilansu płatniczego zostały określone w *Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th edition*, przygotowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Dłużne papiery wartościowe – papiery wartościowe przynoszące ich posiadaczowi z góry określony dochód. Dłużny papier wartościowy stanowi dowód wiarygodności, stwierdzający prawo jego posiadacza do otrzymania od wystawcy w określonym terminie i trybie zwrotu pożyczki (wykupu papieru) oraz określonego dochodu w postaci odsetek, płatnych w regularnych okresach, lub premii. Do dłużnych papierów wartościowych zalicza się:

1. długoterminowe papiery dłużne (o pierwotnym terminie wykupu powyżej 1 roku) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, w tym:
 - a) obligacje zwykłe ze stałym lub zmiennym kuponem;
 - b) obligacje zerokuponowe;
 - c) obligacje zerokuponowe powstałe w wyniku zamiany obligacji zwykłych na serię obligacji zerokuponowych o terminach zapadalności odpowiadających terminom wypłat odsetek (tzw. *strips*);
 - d) obligacje przychodowe;
 - e) obligacje zamienne na akcje, obligacje z opcją wcześniejszego wykupu i inne typy obligacji z wbudowanymi instrumentami pochodnymi (tzn. takimi, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu);
 - f) obligacje bez określonego terminu zapadalności (ang. *perpetual bonds*);
 - g) listy zastawne;
 - h) weksle długoterminowe;

2. instrumenty rynku pieniężnego (instrumenty dłużne rynku pieniężnego o pierwotnym terminie wykupu do 1 roku włącznie) emitowane przez rząd i samorzady terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, np.:
 - a) bankowe papiery wartościowe (certyfikaty depozytowe);
 - b) bony pieniężne;
 - c) bony skarbowe (ang. *treasury bills*);
 - d) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa (ang. *commercial paper*);
 - e) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane w ramach programów emisji papierów dłużnych, również w przypadku gdy okres trwania takiego programu wynosi więcej niż 1 rok;
 - f) weksle krótkoterminowe;
3. akcje uprzywilejowane niedające ich posiadaczom prawa do udziału w podziale masy upadłościowej spółki.

Dywidendy – część zysków spółki po opodatkowaniu, wypłacana akcjonariuszom. Wypłata może nastąpić w gotówce, w postaci akcji lub jako połączenie obu form.

Grupę podmiotów powiązanych kapitałowo tworzy podmiot dominujący wraz z podmiotami, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Podmioty te są połączone relacją inwestycji bezpośrednich.

Inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, a nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów zarówno bezpośredni, jak i pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10%).

Instrumenty dłużne są to instrumenty finansowe, które stwierdzają istnienie wierzytelności dłużnika wobec podmiotu, który udostępnił mu środki finansowe. W związku z udostępnieniem środków finansowych dłużnik zobowiązuje się w określonym czasie zwrócić całą kwotę oraz zapłacić odsetki z tytułu wykorzystywania pożyczonego kapitału. Instrumenty dłużne zazwyczaj cechuje wysoka płynność i niewielkie ryzyko inwestycyjne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, dłużne papiery wartościowe, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa.

Instrumenty rynku pieniężnego (krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu do 1 roku włącznie.

Inwestor bezpośredni – podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innym lub innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Inwestycje bezpośrednie – transakcje dokonywane przez podmioty będące rezydentami w jednym kraju (inwestorzy bezpośredni) w podmioty (podmioty bezpośredniego inwestowania) będące rezydentami w innym kraju w celu nawiązania długoterminowej relacji i zapewnienia trwałego wpływu inwestora bezpośredniego na podmiot, w który inwestuje. Ten trwały wpływ może mieć miejsce w sytuacji, gdy inwestor bezpośredni posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 10% głosów w organie stanowiącym podmiotu bezpośredniego inwestowania. Do inwestycji bezpośrednich poza inwestycjami w akcje czy inne formy udziałów kapitałowych zalicza się także instrumenty dłużne będące wynikiem transakcji pomiędzy spółkami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo oraz należności z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości za granicą i zobowiązania z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości w kraju. Do inwestycji bezpośrednich nie wlicza się instrumentów dłużnych będących wynikiem transakcji pomiędzy podmiotami z sektora przedsiębiorstw pośrednictwa finansowego.

Inwestycje portfelowe – inwestycje w papiery wartościowe, które nie są zaliczane do inwestycji bezpośrednich ani do aktywów rezerwowych. Inwestycje portfelowe obejmują udziałowe i dłużne papiery wartościowe.

Kapitał w tranzycie – kapitał transferowany z zagranicy do podmiotu specjalnego przeznaczenia zarejestrowanego w kraju i dalej transferowany przez ten podmiot za granicę w celu optymalizacji inwestycji dokonywanych w innym kraju. Jeśli pomiędzy spółkami występują powiązania kapitałowe spełniające wymogi inwestycji bezpośrednich, zaliczany jest on do tych inwestycji. W bilansie płatniczym oraz w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej rejestrowany jest on w tej samej wysokości jako wzrost aktywów inwestycji bezpośrednich i jako wzrost pasywów inwestycji bezpośrednich.

Kredyty handlowe – stany należności i zobowiązań z tytułu udzielonych i otrzymanych zaliczek oraz odroczonej płatności w imporcie i eksporcie towarów oraz usług.

Kredyty i pożyczki od podmiotów powiązanych kapitałowo (tzw. *intercompany loans*) – są to kredyty i pożyczki pomiędzy podmiotami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Po stronie pasywów obejmują stany kredytów i pożyczek zaciągniętych przez rezydentów u nierezydentów. Po stronie aktywów obejmują kredyty i pożyczki udzielone przez rezydentów nierezydentom.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – zestawienie statystyczne stanów zagranicznych aktywów i pasywów finansowych na koniec danego okresu sprawozdawczego. Saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informuje o tym, czy dany kraj jest wierzycielem, czy dłużnikiem netto. Aktywa i pasywa zagraniczne prezentuje się z uwzględnieniem podziału na rodzaje instrumentów finansowych oraz sektory gospodarki narodowej.

Monetarne instytucje finansowe (MIF) – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce do MIF zalicza się banki.

Nierezydent (inwestor zagraniczny) – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego poza danym obszarem gospodarczym.

Obligacje (długoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu dłuższym niż 1 rok.

Oficjalne aktywa rezerwowe – to łatwo rozporządzalne, płynne aktywa zagraniczne w walutach obcych, posiadane i w pełni kontrolowane przez władzę monetarną (Narodowy Bank Polski). Aktywa rezerwowe obejmują:

- złoto monetarne,
- SDR (specjalne prawa ciągnięcia),
- pozycję rezerwową w Międzynarodowym Funduszu Walutowym,
- inne aktywa rezerwowe w walutach obcych (gotówka, depozyty łącznie z pożyczkami pod zastaw papierów wartościowych, tzw. *reverse repo*, oraz papiery wartościowe).

Pasywa zagraniczne (zagraniczne inwestycje w Polsce) – zobowiązania finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) w stosunku do podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące instrumenty dłużne i niedłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: depozyty banków zagranicznych w polskich bankach, kredyty otrzymane od nierezydentów, dłużne papiery wartościowe podmiotów krajowych będące w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe otrzymane od nierezydentów, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR oraz pozostałe zobowiązania w stosunku do podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Pasywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji, tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pochodne oraz pozostałe inwestycje.

Pochodne instrumenty finansowe – instrumenty finansowe pochodne wobec innych, prostszych instrumentów, takich jak akcje, obligacje, związane z jakimś towarem, indeksem czy rodzajem aktywów finansowych; dzięki nim możliwy jest obrót ryzykiem niezależnie od instrumentu bazowego. Przykładami instrumentów pochodnych są: swapy, opcje, *futures*, warranty.

Podmiot bezpośredniego inwestowania – podmiot, w którego organie stanowiącym inwestor bezpośredni, bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania. Przez sprawowanie kontroli należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmiot dominujący w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo – podmiot, który wywiera wpływ na inne podmioty, w szczególności taki, który sprawuje nad nimi kontrolę. Przez „sprawowanie kontroli” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu. Pod pojęciem „wywieranie wpływu” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i pośrednio co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmioty niepowiązane są to podmioty, które nie przynależą do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo.

Podmioty specjalnego przeznaczenia są to podmioty tworzone w celu prowadzenia działalności finansowej na rzecz pozostałych podmiotów z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Często nie zatrudniają one pracowników ani nie prowadzą żadnej działalności operacyjnej na terenie kraju, w którym się znajdują. Najczęściej wykonywane funkcje przez te podmioty to działalność holdingowa oraz pozyskiwanie kapitału w imieniu i na rzecz innych podmiotów z grupy kapitałowej. W przypadku tej pierwszej funkcji podmiot specjalnego przeznaczenia jest właścicielem innych podmiotów w grupie i transakcje z jego udziałem dotyczą przede wszystkim udziałów w podmiotach zależnych. Druga z wymienionych funkcji wiąże się z pozyskiwaniem kapitału z emisji papierów wartościowych oraz pozyskiwaniem kapitału z innych źródeł, a następnie przekazywaniem pozyskanych w ten sposób środków innym podmiotom z grupy. Składnikami bilansu takich podmiotów są prawie wyłącznie zagraniczne aktywa i pasywa.

Pozostałe inwestycje – obejmują stany pozostałych aktywów i pasywów finansowych, które nie są ujęte w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych lub oficjalnych aktywach rezerwowych. Pozostałe inwestycje zawierają: pozostałe udziały kapitałowe, kredyty handlowe, kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (tylko po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne.

Pozostałe kredyty i pożyczki – kategoria ta obejmuje należności oraz zobowiązania z tytułu wykorzystanych i niespłaconych kredytów i pożyczek zagranicznych z wyłączeniem kredytów handlowych oraz kredytów od podmiotów powiązanych kapitałowo (z wyłączeniem sektora bankowego).

Reinwestycje zysków – jest to przypadająca na inwestora bezpośredniego ta część zysku, która pozostaje, po wypłaceniu dywidendy, w podmiocie bezpośredniego inwestowania i jest przeznaczona na jego rozwój. Zgodnie z metodyką OECD i MFW, reinwestycje zysków wyliczane są na bazie netto, tj. po odjęciu strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone głównie przez instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne w celu zabezpieczenia środków na wypłaty świadczeń posiadaczom polis lub beneficjentom.

Rezydent – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego na danym obszarze gospodarczym. W statystyce bilansu płatniczego grupuje się rezydentów wg następujących sektorów: władza monetarna (Narodowy Bank Polski), sektor rządowy (obejmujący rząd centralny i samorzady terytorialne), monetarne instytucje finansowe oraz pozostałe sektory (obejmujące głównie przedsiębiorstwa).

Rodzaj powiązania kapitałowego – relacje między podmiotami krajowymi a nierezydentami. Rozróżniamy cztery rodzaje powiązań kapitałowych:

- inwestor bezpośredni,
- podmiot bezpośredniego inwestowania,
- inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo,
- podmioty niepowiązane.

Zadłużenie zagraniczne (brutto), na koniec danego okresu, jest kwotą nieuregulowanych i rzeczywiście istniejących zobowiązań (nie warunkowych), które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek przez dłużnika w jakimś momencie w przyszłości, a które są należne nierezydentom od rezydentów.

Spis tabel

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł.....	17
Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł.....	17
Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł.....	19
Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł.....	22
Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł.....	24
Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł.....	26
Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł.....	28
Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł.....	30
Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa.....	32
Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa.....	33
Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł.....	35

Spis wykresów

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB.....	6
Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory	7
Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2021 r. podziale na sektory w relacji do PKB.....	8
Wykres 4. Narodowy Bank Polski	9
Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe	10
Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy	12
Wykres 7. Pozostałe sektory	13
Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne	14
Wykres 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB.....	15
Wykres 10. Aktywa zagraniczne	16
Wykres 11. Inwestycje bezpośrednie – aktywa	18
Wykres 12. Inwestycje portfelowe – aktywa.....	20
Wykres 13. Pozostałe inwestycje – aktywa	22
Wykres 14. Pasywa zagraniczne.....	24
Wykres 15. Inwestycje bezpośrednie – pasywa.....	25
Wykres 16. Inwestycje portfelowe – pasywa	27
Wykres 17. Pozostałe inwestycje – pasywa.....	31
Wykres 18. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB	36
Wykres 19. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2021 r.....	37
Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2021 r.....	38
Wykres 21. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2021 r.....	39

www.nbp.pl

